

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن تخصصی چاقی و اختلالات چاقی ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

www.iranobesity2011.com

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

سخنرانیها

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

چاقی و کیفیت زندگی

علی منتظری^۱

چاقی پدیده‌ای است بیولوژیک که آثار گوناگونی بر سلامت افراد و کیفیت زندگی آنها دارد. از اینرو مطالعه و بررسی و اندازه‌گیری کیفیت زندگی وابسته به سلامت در افراد چاق بسیار با اهمیت تلقی می‌شود. بررسی کیفیت زندگی وابسته به سلامت در افراد چاق بالقوه می‌تواند راهگشای مداخلات بالینی و غیربالینی درمانگران بوده و توجه ما را به نیازهای افراد چاق رهنمون سازد.

در این سخنرانی تلاش خواهد شد تا با مروری اجمالی بر ادبیات پژوهشی موجود در زمینه چاقی و کیفیت زندگی وابسته به سلامت با ابزارهای سنجش و دستاوردهای پژوهشگران در این زمینه آشنا شویم.

(۱) استاد پژوهش، پژوهشکده علوم بهداشتی جهاد دانشگاهی: montazeri@acecr.ac.ir

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

بررسی ارتباط اضافه وزن و فعالیت جسمانی در استان آذربایجان غربی از سال ۱۳۸۶ لغایت ۱۳۸۸

دکتر حسن کریمی^۱، دکتر سکینه نوری سعیدلو^۲، فریبا بابایی بالدرلو^۱، دکتر ایرج بدلی^۳، دکتر کامران دهقان^۳

خلاصه مقاله:

مقدمه: عوامل خطرساز ابتلا به بیماری های غیر واگیر مسئول درصد بالایی از مرگ و ناتوانی در تمامی کشور ها می باشند. در کشور های در حال توسعه بار بیماری های ناشی از بیماری های غیر واگیر به سرعت در حال گسترش است. فعالیت فیزیکی متعادل می تواند موجب کاهش خطر بروز بیماری های غیر واگیر در جمعیت شود. هدف: بررسی روند تغییرات شیوع چاقی و فعالیت جسمانی در گروه سنی ۱۵ تا ۶۴ سال از سال ۱۳۸۶ لغایت ۱۳۸۸ در استان آذربایجان غربی می باشد و مشخص نمودن این مسأله که آیا نمایه ی توده ی بدن (BMI) و میزان کاهش فعالیت جسمانی روند یکسانی را طی کرده اند یا خیر.

مواد و روش ها: در این مطالعه ۳۰۰۰ نفر در طی دوره ۳ ساله مورد بررسی قرار گرفتند. نمایه ی توده ی بدن (BMI) و میزان فعالیت جسمانی (کمتر از ۶۰۰ MET-minutes/week) بر اساس روش های استاندارد اندازه گیری شدند و توسط نرم افزار STATA بر اساس جنس و گروه های سنی با حدود اطمینان ۹۵٪ مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: در این مطالعه افزایش قابل توجه شیوع چاقی و افزایش شیوع فعالیت جسمانی کم مشاهده شد. در سال ۱۳۸۶ درصد کسانی که فعالیت فیزیکی کم داشتند در مردان و زنان و هر دو جنس ۱۵ تا ۶۴ ساله به ترتیب، ۲۳/۰ و ۵۲/۳ و ۳۷/۵ و در سال ۱۳۸۷ در صد کسانی که فعالیت فیزیکی کم داشتند به ترتیب ۲۷/۱ و ۵۵/۰ و ۴۰/۹ و در سال ۱۳۸۸ در مردان و زنان و هر دو جنس ۱۵ تا ۶۴ ساله، ۵۶/۰ و ۳۴/۶ و ۴۵/۲ بود. در سال ۱۳۸۶ در صد کسانی که دارای اضافه وزن یا چاقی در مردان و زنان و هر دو جنس ۱۵ تا ۶۴ ساله بودند به ترتیب ۴۳/۳ و ۵۵/۰ و ۴۹/۱ و در صد کسانی که دارای چاقی بودند به ترتیب ۱۲/۳ و ۲۶/۳ و ۱۹/۳ بود. در سال ۱۳۸۷ به ترتیب ۳۸/۳ و ۵۴/۷ و ۴۶/۴ و در صد کسانی که دارای اضافه وزن یا چاقی بودند به ترتیب ۱۰/۳ و ۲۴/۹ و ۱۷/۵ بود. نتیجه گیری: به طور کلی یافته های حاصل از این پژوهش نشان دادند که شاخص اضافه وزن، چاقی و BMI در جمعیت زنان استان آذربایجان غربی رو به افزایش می باشد. ولی در مردان روند ثابتی را طی کرده است که با توجه به روند رو به کاهش BMI می تواند نشانه ای از چاقی مرکزی در مردان باشد. و با توجه به روند رو افزایش کاهش فعالیت جسمانی به نظر می رسد یکی از فاکتور های موثر در این زمینه می تواند فعالیت جسمانی کم در جمعیت مورد مطالعه باشد.

(۱) معاونت امور بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

(۲) معاونت بهداشتی دانشگاه ارومیه : saeedlou2003@yahoo.com

(۳) معاونت امور بهداشتی ارومیه

انستیتو ملی تحقیقات پزشکی
مركز آموزش و پژوهش

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

Paper ID: 443

تأثیر مکمل آنتی اکسیدان های آستازانتین، ویتامین های E و C بر موش های صحرایی تغذیه شده با رژیم های

پرچربی

دکتر علی اصغر وحیدی نیا^۱، دکتر راهبه شاکر حسینی^۲، دکتر حسین محبوب^۳

سابقه:

چاقی موجب افزایش استرس اکسیداتیو و پروسه های التهابی در هر دو جنس می شود. نشان داده شده است که آنتی اکسیدان های طبیعی موجود در غذا دارای آثار ضد التهابی و ضد اکسیداسیون می باشند. هدف از مطالعه حاضر بررسی آثار مکمل های آنتی اکسیدان ها بر موش های صحرایی تغذیه شده با رژیم های پر چربی بود.

روش ها:

این پژوهش یک مطالعه تجربی است که در سال ۱۳۸۸ در دانشگاه علوم پزشکی همدان انجام شد. تعداد ۴۸ رت ویستار نر به طور تصادفی به ۴ گروه رژیم پرچرب (۶۱ درصد کالری از چربی) آزاد، رژیم پرچرب محدود (۳۰ درصد)، رژیم پرچرب حاوی مکمل آنتی اکسیدان های آستازانتین، ویتامین E و C، رژیم پرچرب، محدود (۳۰ درصد) تقسیم شدند و به مدت ۱۲ هفته با رژیم مورد نظر تغذیه شدند. غذای دریافتی حیوانات به صورت روزانه اندازه گیری و هفتگی توزین شدند. داده های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون های آماری کولموگروف - اسمیرنوف تک نمونه، آنالیز واریانس یک طرفه و آنالیز واریانس اندازه گیری های مکرر تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها:

مکمل آنتی اکسیدان ها توانست از افزایش وزن بدن حیوانات گروه رژیم پرچرب - آزاد حاوی مکمل آنتی اکسیدان ها (۹/۸ درصد) و رژیم پرچرب - محدود حاوی مکمل آنتی اکسیدان ها (۱۸/۱۴ درصد) در مقایسه با رژیم های فاقد آنتی اکسیدان بکاهد. این در حالی بود که انرژی دریافتی روزانه حیوانات در گروه های دسترسی آزاد (۵۸/۸ و ۵۸/۶ کیلوکالری/رت/ روز به ترتیب برای رژیم فاقد آنتی اکسیدان ها و حاوی آنتی اکسیدان ها) و دسترسی محدود (۴۱/۷ و ۴۱/۶ کیلوکالری/رت/ روز به ترتیب برای رژیم فاقد آنتی اکسیدان ها و حاوی آنتی اکسیدان ها) با یکدیگر تفاوت معنی دار نداشتند ($p > 0.05$).

نتیجه گیری:

این بررسی نشان داد افزودن مکمل آنتی اکسیدان ها به رژیم های القاء کننده چاقی، به خصوص اگر همراه با رژیم های محدود از کالری باشند، قادرند آثار ضد چاقی در رت های تغذیه شده با این رژیم ها بر جای گذارند.

واژه های کلیدی: آنتی اکسیدان، رژیم پر چربی، چاقی

(۱) انستگاه علوم پزشکی همدان : vaheedy@yahoo.com

(۲) دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، دانشکده علوم تغذیه و صنایع غذایی

(۳) دانشگاه علوم پزشکی همدان - دانشکده بهداشت

انستیتو ملی تحقیقات پزشکی
مركز همایش‌های بین‌المللی شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون‌ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون‌ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن تخصصی چاقی و اختلالات چاقی

بررسی تأثیر تمرینات قدرتی و یک دوره بی‌تمرینی بر ترکیب بدن زنان بالای ۵۰ سال تهرانی

مریم دلشاد^۱، دکتر آرش قنبریان^۲، مرضیه آتشکار^۲، میترا هاشمی نیا^۲

سابقه:

سارکوپنی در سالمندان با کاهش حجم، کاهش قدرت و عملکرد عضلات همراه است. این مطالعه تأثیر تمرینات مقاومتی و یک دوره بی‌تمرینی را در زنان سالمند تهرانی بر بهبود ترکیب بدن، پیشگیری از بروز سارکوپنی و کاهش عوارض آن می‌سنجد

روش‌ها:

۲۰ زن یائسه ≤ 50 سال، به طور تصادفی به دو گروه کنترل و تجربی تقسیم شدند. آزمودنی‌ها ۱۲ هفته (۳ جلسه) ۱۰ حرکت قدرتی را با ترابند تمرین کردند. سپس در یک دوره بی‌تمرینی از افراد خواسته شد برای مدت ۴ هفته از انجام تمرینات خودداری کنند. از جدول رنگبندی ترابند نیروی تولیدی عضلات بالاتنه، از آزمون خم کردن و باز کردن تنه میزان انعطاف‌پذیری عضلات بالا تنه و از کالیپر مقدار چربی زیرپوستی (SFT) در سه نقطه بدن برآورد شد. درصد چربی بدن (BF%)، وزن چربی بدن و توده بدون چربی (FFM) تعیین شد. نقطه میانی بازو (MAC) اندازه و حجم عضله میانه بازو (MAMC) محاسبه گردید.

یافته‌ها:

میانگین و انحراف استاندارد سن، شاخص توده بدن و کالری مصرفی برای گروه کنترل 56.7 ± 3.9 سال، 28.6 ± 4.8 (kg/m²)، 1491.8 ± 327 (kcal/day) و برای گروه تجربی 54.4 ± 4.7 سال، 28.5 ± 4.7 (kg/m²) و 1316.8 ± 292 (kcal/day) بود. RM-۱ عضله‌ی جلوی بازویی در گروه تجربی در طول مدت مداخله از 4.7 ± 1.3 kg به 5.3 ± 1.2 kg افزایش و پس از قطع تمرینات به 5.1 ± 1.2 kg کاهش معنی‌دار داشت. در گروه تجربی MAMC، FFM، میزان باز کردن تنه و تا کردن تنه با انجام تمرینات قدرتی افزایش و در دوره بی‌تمرینی کاهش داشت ($P < 0.05$). همچنین وزن چربی بدن، SFT و BF% به طور معنی‌داری ابتدا کاهش و سپس افزایش داشت. در گروه کنترل وزن چربی بدن، SFT و BF% افزایش یافت ($P < 0.05$).

نتیجه‌گیری:

مقاومت‌الاستیکی ترابند در افزایش قدرت عضلات مؤثر بوده می‌تواند با حداقل احتمال وارد شدن آسیب‌ها و دردهای عضلانی، سبب بهبود قدرت و استقامت عضلات شده از پیشرفت سارکوپنی در زنان سالمند پیشگیری کند.

واژه‌های کلیدی: سارکوپنی، ترکیب بدن، تمرینات قدرتی، زنان یائسه، ترابند.

(۱) پژوهشکده غدد درون‌ریز و متابولیسم: delshad.maryam@yahoo.com

(۲) پژوهشکده غدد درون‌ریز و متابولیسم

انستیتو ملی سلامت
پژوهش‌های پزشکی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

خلاصه مقاله:

زمینه و هدف: سارکوپنی در سالمندان با کاهش حجم، کاهش قدرت و عملکرد عضلات همراه است. این مطالعه تأثیر تمرینات مقاومتی و یک دوره بی تمرینی را در زنان سالمند تهرانی بر بهبود ترکیب بدن، پیشگیری از بروز سارکوپنی و کاهش عوارض آن می‌سنجد. روش مطالعه: ۲۰ زن یائسه ≤ 50 سال، به طور تصادفی به دو گروه کنترل و تجربی تقسیم شدند. آزمودنی‌ها ۱۲ هفته (۳ جلسه) ۱۰ حرکت قدرتی را با تراباند تمرین کردند. سپس در یک دوره بی تمرینی از افراد خواسته شد برای مدت ۴ هفته از انجام تمرینات خودداری کنند. از جدول رنگ بندی تراباند نیروی تولیدی عضلات بالاتنه، از آزمون خم کردن و باز کردن تنه میزان انعطاف پذیری عضلات بالا تنه و از کالیپر مقدار چربی زیرپوستی (SFT) در سه نقطه بدن برآورد شد. درصد چربی بدن (BF%)، وزن چربی بدن و توده بدون چربی (FFM) تعیین شد. نقطه میانی بازو (MAC) اندازه و حجم عضله میانه بازو (MAMC) محاسبه گردید. یافته‌ها: میانگین و انحراف استاندارد سن، شاخص توده بدن و کالری مصرفی برای گروه کنترل $56/7 \pm 3/9$ سال، $28/6 \pm 4/8$ (kg/m²)، $1491/8 \pm 327$ (kcal/day) و برای گروه تجربی $54/4 \pm 4/7$ سال، $28/5 \pm 4/7$ (kg/m²) و $1316/8 \pm 292$ (kcal/day) بود. RM-1 عضله ی جلوی بازویی در گروه تجربی در طول مدت مداخله از $4/7 \pm 1/3$ kg به $5/3 \pm 1/2$ kg افزایش و پس از قطع تمرینات به $5/1 \pm 1/2$ kg کاهش معنی دار داشت. در گروه تجربی MAMC، FFM، میزان باز کردن تنه و تا کردن تنه با انجام تمرینات قدرتی افزایش و در دوره بی تمرینی کاهش داشت ($P < 0/05$). همچنین وزن چربی بدن، SFT و BF% به طور معنی داری ابتدا کاهش و سپس افزایش داشت. در گروه کنترل وزن چربی بدن، SFT و BF% افزایش یافت ($P < 0/05$). بحث و نتیجه گیری: مقاومت الاستیکی تراباند در افزایش قدرت عضلات مؤثر بوده می‌تواند با حداقل احتمال وارد شدن آسیب‌ها و دردهای عضلانی، سبب بهبود قدرت و استقامت عضلات شده از پیشرفت سارکوپنی در زنان سالمند پیشگیری کند

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Paper ID: 445

مقایسه شاخهای رشد کودکان ۲ تا ۵ ساله با وزن تولد کم و طبیعی در مناطق روستایی شهرستان گنبد کاووس

عبدالحامد بیان غراوی^۱، بهروز ابراهیم زاده کر^۲

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: ارتباط وزن هنگام تولد پایین با هزینه بالای مراقبت های ویژه و ارتباط آن با شرایط اجتماعی اقتصادی معلوم شده است. این مطالعه در مناطق روستایی شهرستان گنبد جهت مقایسه روند رشد کودکان با وزن تولد پایین و طبیعی در سنین دو تا پنج سالگی انجام شد.

روش ها: در این مطالعه مورد-شاهدی و از نوع گذشته نگر، ۲۰۰ کودک با وزن تولد کم (LBW) در مناطق روستایی شهرستان گنبد انتخاب شد. برای هر کودک LBW یک کودک NBW بعنوان شاهد با رعایت هم سنی برحسب تصادف از خانوارهای دیگر انتخاب شد. پرسشنامه برای آنها توسط کاردان بهداشتی آموزش دیده تکمیل گردید. داده ها در نرم افزار آماری SPSS ۱۱،۰۵ مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته ها: در کودکان مورد بررسی، توزیع فراوانی کم وزنی، لاغری، کوتاه قدی و چاقی در کودکان LBW به ترتیب ۳۷/۹، ۸، ۴ و ۴/۲ درصد بود که در کودکان NBW این ارقام به ترتیب ۰/۵، ۲/۵، ۷/۵ و ۱۰/۶ درصد بود یعنی شیوع کوتاه قدی، کم وزنی و لاغری در کودکان با وزن تولد کمتر از ۲۵۰۰ گرم، بیشتر از کودکان با وزن تولد طبیعی بود و درست برعکس، شیوع چاقی کودکان NBW بیشتر از کودکان LBW بود. شاخهای نظیر سن بارداری ($P < 0.001$)، نمایه توده بدنی ($P < 0.032$)، ابتلا بودن به فشارخون یا تورم انداها در طی بارداری ($P < 0.001$)، فاصله تولد با کودک قبلی ($P < 0.01$)، سن هنگام زایمان مادران ($P < 0.003$)، تغییرات وزن هنگام بارداری ($P < 0.032$) و نوع زایمان ($P < 0.001$) در بروز کم وزنی هنگام تولد مؤثر است. بحث و نتیجه گیری: این مطالعه اثرات منفی وزن پایین هنگام تولد را بر شاخصهای رشد کودکان در سنین ۲ تا ۵ سالگی نشان داد. همچنین معلوم شد که عواملی نظیر تغییرات وزن مادر در طی بارداری، سن مادر در هنگام بارداری، تعداد هفته های بارداری در زمان زایمان، بیماریهای دوران بارداری در بروز کم وزنی هنگام تولد تأثیر دارد. لذا نیاز به شناسایی مادران در معرض خطر و مراقبت و آموزش آنها احساس میشود.

واژه های کلیدی: وزن هنگام تولد پایین، رشد، کودکان

(۱) دانشگاه علوم پزشکی گلستان

(۲) دانشگاه علوم پزشکی اراک : ebrahimzadeh1358@gmail.com

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن تخصصی چاقی و دیابت ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Paper ID: 453

بررسی رابطه بین چاقی با افسردگی در زنان مبتلا به چاقی

مریم داوران^۱، دکتر سید موسی کافی ماسوله^۲، دکتر محسن مداح^۳، شیوا داوران^۲

خلاصه مقاله:

نویسندگان: مریم داوران*، دکتر سید موسی کافی، دکتر سید محسن مداح، شیوا داوران سازمان متبوع: دانشگاه گیلان - رشت، کیلومتر ۶ اتوبان رشت - قزوین، مجتمع دانشگاه گیلان، دانشکده انسانی زمینه و هدف: یکی از اختلالاتی که همبندی بالایی با چاقی دارد افسردگی است. با توجه به اینکه در زمینه ارتباط چاقی با افسردگی داده های اندکی در ایران وجود دارد، این پژوهش به بررسی ارتباط چاقی با افسردگی در زنان چاق می پردازد. روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه از نوع همبستگی است. جامعه پژوهش کلیه زنان چاق در دسترس شهر رشت را در بر می گیرد (n=۹۴). برای سنجش افسردگی از مقیاس افسردگی پرسشنامه شخصیتی چندوجهی مینه سوتا (MMPI-2) استفاده شد. یافته ها: آزمون همبستگی نشان داد که بین افسردگی و BMI ارتباط معنی داری وجود ندارد. جدول نتایج تحلیل رگرسیون BMI بر مقیاس افسردگی نشان داد که BMI قدرت پیش بینی کنندگی معناداری برای مقیاس افسردگی ندارد بحث و نتیجه گیری: نمایه توده بدنی با افسردگی هیچ ارتباطی ندارد، بنابراین زنان چاق به افسردگی مرضی مبتلا نیستند. اگرچه چاقی کلی پیش بینی کننده افسردگی نبود اما ممکن است چاقی موضعی بر سلامت روان افراد تأثیر بگذارد. بنابراین پژوهش های بیشتری در این زمینه نیاز است.

(۱) دانشگاه گیلان : m137.davaran@gmail.com

(۲) دانشگاه گیلان

(۳) دانشگاه علوم پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Paper ID: 455

بررسی ارتباط بین وزن هنگام تولد با اندازه دور کمر در دوران کودکی

میترا زراتی^۱، دکتر فرزاد شیدفر^۲

سابقه:

زمینه و هدف: چاقی شکمی یکی از فاکتورهای خطر در بروز سندرم متابولیک و به عبارتی بسیاری از بیماری های مزمن غیرواگیر در زندگی محسوب می شود به خصوص اگر چاقی شکمی از دوران کودکی گزارش شود. مطالعه حاضر به هدف بررسی شیوع چاقی شکمی در بین کودکان تهرانی و ارتباط آن با وزن زمان تولد انجام گرفته است

روش ها:

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی مقطعی ۱۱۸۴ دانش آموز مقطع پنجم دبستان از ۲۷ مدرسه ابتدایی شهر تهران به شیوه نمونه گیری خوشه ای تصادفی انتخاب شدند. فشارخون- دور کمر - وزن زمان تولد و دیگر شاخص های آنتروپومتری بررسی شد. چاقی شکمی بر اساس استاندارد دور کمر کودکان ایرانی بررسی شد

یافته ها:

یافته ها: در جامعه مورد بررسی ما ۲۲٪ دانش آموزان اضافه وزن و ۵٫۴٪ مبتلا به چاقی بودند. میزان شیوع چاقی شکمی در کل دانش آموزان این مطالعه ۲۵٫۳٪ گزارش شد. دانش آموزان با وزن زیر ۲۵۰۰ گرم دارای دور کمر بیشتر معنی دار از دانش آموزان با وزن نرمال زمان تولد بودند. میانگین دور کمر در جامعه هدف ما ۷۱٫۵ سانتیمتر با فاصله اطمینان ۷۰٫۹-۷۲٫۱۱ بود

نتیجه گیری:

بحث و نتیجه گیری: نتایج مطالعه حاضر نشان داد که بروز چاقی شکمی و در نتیجه بروز سندرم متابولیک در بین کودکانی که با وزن کم تولد متولد شده اند بیشتر از سایر کودکان با وزن طبیعی تولد می باشد

واژه های کلیدی: چاقی - کودکی - دور کمر - وزن کم تولد

(۱) دانشگاه علوم پزشکی تهران : zarrati_ms@yahoo.com

(۲) دانشگاه علوم پزشکی تهران

انجمن علمی غدد درون ریز ایران
شهیید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی غدد درون ریز ایران

بررسی فراوانی نسبی چاقی و برخی عوامل مرتبط با آن در دانش آموزان مدارس راهنمایی تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی تهران سال ۱۳۸۹

معصومه شاکری^۱

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: شیوع چاقی در سطح جهان در حال افزایش است نه تنها بزرگسالان بلکه کودکان و نوجوانان نیز از آسیب آن در امان نیستند. با توجه به این که چاقی در این سنین زمینه ساز چاقی در بزرگسالی و عوارض مربوط به آن است پژوهش حاضر با هدف تعیین فراوانی نسبی چاقی و برخی عوامل مرتبط با آن در دانش آموزان مدارس راهنمایی تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام شد.

روش‌ها: این مطالعه مقطعی بر روی ۸۱۰ نوجوان ۱۸-۱۲ ساله مدارس راهنمایی تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی تهران که با استفاده از نمونه گیری تصادفی چند مرحله ای انتخاب شدند، انجام گرفت. ، اندازه گیری قد، وزن و محاسبه ضریب توده بدنی (Body Mass Index-BMI) صورت گرفت و فرم پرسشنامه در مورد عوامل مرتبط با آن نیز تکمیل گردید. پس از محاسبه BMI و تعیین مقادیر بالای صدک ۹۵ و نیز مقادیر بین صدک ۸۵ و ۹۵ برای سن و جنس مربوطه، به ترتیب افراد چاق و افراد دارای اضافه وزن مشخص شدند

یافته ها: فراوانی نسبی چاقی و اضافه وزن در گروه مورد مطالعه به ترتیب، ۴/۴ درصد (CI=6.25-9.3%/۹۵) و ۱۴/۱ درصد (CI=11.76-14.95%/۹۵) به دست آمد که می توان گفت در مجموع ۱۸/۵ درصد دانش آموزان گروه هدف دارای وزن بیش از حد نرمال بودند. بر اساس نتایج این مطالعه بین چاقی و سن ($P < 0.04$)، میزان فعالیت فیزیکی دانش آموز ($P < 0.001$) و ساعات تماشای تلویزیون ($P < 0.05$) و نیز رفتار تغذیه ای وی ($P < 0.01$)، رابطه معنی دار آماری مشاهده شد، ولی بین میزان چاقی و تحصیلات والدین، نوع سرگرمی دانش آموز و محل زندگی وی رابطه معنی دار آماری یافت نشد.

نتیجه گیری: بر اساس یافته ها و با توجه به میزان چاقی دانش آموزان، تلاش در جهت کاهش چاقی از سنین پایین، ضروری می باشد از طرفی انجام پژوهشهای تکمیلی جهت تعیین کلیه عوامل تاثیر گذار در جهت ایجاد وزن اضافه توصیه می شود.

واژه های کلیدی: فراوانی نسبی، چاقی، نمایه توده بدنی

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن تخصصی چاقی و اضافه وزن ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Paper ID: 466

Prevalence of Obesity and Overweight in Primary School Students and their Association to some Lifestyle Factors in Ahvaz city, Iran 2010

Shahla vaziri esfarjani, MD¹, Samin vala, MD²

Background: Prevalence of obesity and overweight has been rapidly increasing in both children and adults. Most of obese children (80%) will be obese in adulthood. The aim of this study presents prevalence of childhood overweight, obesity and their associated factors which focused on watching TV., using the computer games, fast foods consumption, breast feeding and birth weight.

Method: In this cross sectional study 960 (480 male and 480 female) primary school students were selected by two stage cluster sampling in Ahvaz city. BMI (Body Mass Index) was calculated based on the weight and height and obesity and overweight were defined based on BMI scores using CDC chart. Obesity, overweight were defined as having a BMI $\geq$ 95th percentile, BMI=85-95th percentile for age respectively. Data were analyzed by using chi square, fisher exact test and analyzes variance (ANOVA). **Results:** According to our finding about 11.9% of subjects were overweight and 6% were obese. The results have been shown a very significant positive association between BMI and mean time of watching TV., using computer games and fast food consumption during childhood ($p=0.0001$). There was no association between BMI and gender, birth weight and breast feeding.

Conclusion: The prevalence of obesity in subjects was higher than other studies that were done before in this community. Hypo activity and intake of high calorie foods are main risk factors for obesity. This study has been shown that watching TV and using computer games are more responsible for majority of hypo activity in primary school students.

Key Words: obesity, overweight, watching TV

(۱) گروه پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز : vaziri_esf@yahoo.com

(۲) دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی در ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Paper ID: 500

The investigation of Cumin oil (*Cuminum Cyminum* L.) effect on the Leptin hormone, and lipids in rat

Alireza Vahidi¹

Background:

OBJECTIVE: Medicine plants are used as complementary medicine to cure different diseases including obesity. Leptin hormone has a regulating role on body weight, and there is a direct relationship between fat tissue and Leptin. In Iran, Cumin is a plant used in traditional medicine to cure obesity treatment and reducing the lipids level. In this study, we investigate the Cumin oil effect on the of Leptin hormone, and lipids of rats\

Methods:

M &M: We divided 28 male rats of Wistar race into 4 groups: the control group with normal regiment (A) the Cumin oil group with normal regiment (B) high fat regiment (C) the Cumin oil group with high fat regiment (D) Cumin oil . Leptin hormone, by immunoassay method, and lipids were measured by routine experimental methods. Free Leptin is isolated and measured by gel filtration chromatography

Results:

Results: The difference between two groups(A&B) indicate that we observed a significant decrease in Leptin hormone ($p=0.04$) cholesterol ($p=0.044$) triglyceride ($p=0.009$) LDL ($p=0.007$) and significant increase in serum HDL ($p=0.002$) and between two groups (C&D)Leptin hormone ($p=0.009$), cholesterol ($p=0.001$) triglyceride ($p=0.002$) LDL ($p=0.05$) HDL ($p=0.004$)

Discussion and conclusion:

Discussion: Cumin oil can decrease the appetite and decrease the blood levels of Leptin, and lipids in fat rats and normal rats. Regarding to fewer complications of herbal medicines comparing to chemical medicines, consuming the Cumin oil can be a better IS method to cure the obesity in fat people

Key Words: Key words: Cumin oil, Leptin, hormone ,obesity

Abstract:

OBJECTIVE: Medicine plants are used as complementary medicine to cure different diseases including the. obesity :The obesity Leptin hormone has a regulating role on body weight, and there is a direct relationship between fat tissue and Leptin. In Iran, Cumin is a plant used in traditional

1) dcn : arvahidi@yahoo.com

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی در ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

medicine to cure obesity treatment and reducing the lipids level . In this study, we investigate the Cumin oil effect on the of Leptin hormone, and lipids of rats' serum M &M: We divided 28 male rats of Wistar race into 4 groups: the control group with normal regiment (A) the Cumin oil group with normal regiment (B) high fat regiment (C) the Cumin oil group with high fat regiment (D) Cumin oil and In this study 55 th day in order to measure their Leptin hormone, by immunoassay method, lipids are also measured by routine experimental methods. Free Leptin is isolated and measured by gel filtration chromatography Results: The difference between two groups(A&B) indicate that we observed a significant decreasing in Leptin hormone ($p=0.04$) cholesterol ($p=0.044$) triglyceride ($p=0.009$) LDL ($p=0.007$) and significant increasing in serum HDL ($p=0.002$) and between two groups (C&D)Leptin hormone ($p=0.009$), cholesterol ($p=0.001$) triglyceride ($p=0.002$) LDL ($p=0.05$) HDL ($p=0.004$) Discussion: Cumin oil can decrease the appetite and decrease the blood levels of Leptin, and lipids in fat rats and normal rats. Regarding to fewer complications of herbal medicines comparing to chemical medicines, consuming the Cumin oil can be a better IS method to cure the obesity in fat people .

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Paper ID: 511

Association between physical activity and metabolic risk factors in adolescents: Tehran Lipid and Glucose Study

Bit Fam¹, Atieh Amoozegar, MD², Soraya Arzhan, MD², Arash ghanbarian, MD²

Maryam Delshad², Farhad Hosseinpanah, MD²

Background:

OBJECTIVE: Medicine plants are used as complementary medicine to cure different diseases including obesity. Leptin hormone has a regulating role on body weight, and there is a direct relationship between fat tissue and Leptin.. In Iran, Cumin is a plant used in traditional medicine to cure obesity treatment and reducing the lipids level. In this study, we investigate the Cumin oil effect on the of Leptin hormone, and lipids of rats\

Methods:

M &M: We divided 28 male rats of Wistar race into 4 groups: the control group with normal regiment (A) the Cumin oil group with normal regiment (B) high fat regiment (C) the Cumin oil group with high fat regiment (D) Cumin oil . Leptin hormone, by immunoassay method, and lipids were measured by routine experimental methods. Free Leptin is isolated and measured by gel filtration chromatography

Results:

Results: The difference between two groups(A&B) indicate that we observed a significant decrease in Leptin hormone (p=0.04) cholesterol (p=0.044) triglyceride (p=0.009) LDL (p=0.007) and significant increase in serum HDL (p=0.002) and between two groups (C&D)Leptin hormone (p=0.009), cholesterol (p=0.001) triglyceride (p=0.002) LDL (p=0.05) HDL (p=0.004)

Discussion and conclusion:

Discussion: Cumin oil can decrease the appetite and decrease the blood levels of Leptin, and lipids in fat rats and normal rats. Regarding to fewer complications of herbal medicines comparing to chemical medicines, consuming the Cumin oil can be a better IS method to cure the obesity in fat people

(۱) پژوهشکده غدد درون ریز و متابولیسم شهید بهشتی : bitafaam@yahoo.com

(۲) پژوهشکده غدد درون ریز و متابولیسم شهید بهشتی

انجمن علمی غدد درون ریز ایران
شعبه بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی غدد درون ریز ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Key Words: Key words: Cumin oil, Leptin, hormone ,obesity

Abstract:

OBJECTIVE: Medicine plants are used as complementary medicine to cure different diseases including the. obesity :The obesity Leptin hormone has a regulating role on body weight, and there is a direct relationship between fat tissue and Leptin.. In Iran, Cumin is a plant used in traditional medicine to cure obesity treatment and reducing the lipids level . In this study, we investigate the Cumin oil effect on the of Leptin hormone, and lipids of rats' serum M &M:We divided 28 male rats of Wistar race into 4 groups: the control group with normal regiment (A) the Cumin oil group with normal regiment (B) high fat regiment (C) the Cumin oil group with high fat regiment (D) Cumin oil and In this study 55 th day in order to measure their Leptin hormone, by immunoassay method, lipids are also measured by routine experimental methods. Free Leptin is isolated and measured by gel filtration chromatography Results: The difference between two groups(A&B) indicate that we observed a significant decreasing in Leptin hormone ($p=0.04$) cholesterol ($p=0.044$) triglyceride ($p=0.009$) LDL ($p=0.007$) and significant increasing in serum HDL ($p=0.002$) and between two groups (C&D)Leptin hormone ($p=0.009$), cholesterol ($p=0.001$) triglyceride ($p=0.002$) LDL ($p=0.05$) HDL ($p=0.004$) Discussion: Cumin oil can decrease the appetite and decrease the blood levels of Leptin, and lipids in fat rats and normal rats. Regarding to fewer complications of herbal medicines comparing to chemical medicines, consuming the Cumin oil can be a better IS method to cure the obesity in fat people .

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن تخصصی دروساد چاقی ایران

مقایسه وضعیت وزن در دختران دانش آموز دبیرستانی مبتلا به اختلالات خوردن و گروه غیر مبتلا در شهر تهران

روشنک روستایی^۱، دکتر مجید حاجی فرجی^۲، آناهیتا هوشیار راد^۲، تلما ذوقی^۲

خلاصه مقاله:

مقدمه: مطالعه حاضر با هدف مقایسه وضعیت وزن در دختران دانش آموز دبیرستانی مبتلا به اختلالات خوردن و گروه غیر مبتلا در شهر تهران در سال ۱۳۸۸ انجام پذیرفت. مواد و روشها: در این مطالعه توصیفی مقطعی، ۲۳۹ دانش آموز مبتلا و ۲۸۷ غیر مبتلا به اختلالات خوردن از بین ۲۷۶۹ دانش آموز از دبیرستانهای ۵ منطقه شهر تهران انتخاب و پس از تکمیل پرسشنامه های اطلاعات فردی، وزن و قد آنان با روشهای استاندارد اندازه گیری و وضعیت وزن بر اساس صدک های نمایه توده بدن در مقایسه با جداول CDC2000 به صورت کم وزنی ($th < 5$)، اضافه وزن ($th 5-85$) و چاقی ($th \leq 95$) تعریف شد. یافته ها: میانگین وزن ($kg 02/13 \pm 28/65$) و ($kg 84/9 \pm 75/56$)، نمایه توده بدن ($kg/m 26/4 \pm 15/25$) و ($kg/m 27/3 \pm 9/21$) به ترتیب در دو گروه مبتلا و غیر مبتلا بوده ($P > 0.05$) و میانگین قد به ترتیب ($cm 7/5 \pm 161$) و ($cm 37/6 \pm 160$) بود. همچنین فراوانی کم وزنی، اضافه وزن و چاقی در گروه مبتلا به ترتیب 0.09% ، 31.18% و $1.18/2\%$ و در گروه غیر مبتلا به ترتیب 1.11% ، 23% و 11.11% بوده و اختلاف چاقی و اضافه وزن در دو گروه معنی دار بوده است ($P > 0.05$). بالاترین فراوانی تکرر توزین خود در گروه مبتلا ۱ تا ۲ بار در هفته و در گروه غیر مبتلا هر ۱ تا ۲ ماه یک بار بوده است. ($P > 0.05$) نتیجه گیری: بالاتر بودن چاقی و اضافه وزن در گروه مورد بررسی، خطر چاقی و بیماری های مزمن در بزرگسالی در این گروه را افزایش می دهد.

(۱) انستیتو تحقیقات تغذیه ای و صنایع غذایی کشور : r_roustae@yaho.com

(۲) انستیتو تحقیقات تغذیه ای و صنایع غذایی کشور، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن تخصصی دروسان چاقی ایران

بررسی شیوع چاقی و اضافه وزن در دختران دبیرستانی شهر تهران، سال ۱۳۸۸

روشنک روستایی^۱، دکتر مجید حاجی فرجی^۲

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: چاقی و اضافه وزن در دوره نوجوانی احتمال وقوع چاقی و عوارض تهدید کننده آن در سنین بزرگسالی را افزایش می دهد. بنابراین مطالعه حاضر با هدف بررسی شیوع چاقی و اضافه وزن در دختران دبیرستانی شهر تهران در سال ۱۳۸۸ انجام پذیرفت

روش‌ها: این مطالعه به روش توصیفی مقطعی، بر روی ۲۷۶۹ دختر دانش آموز شهر تهران در سال ۱۳۸۸ انجام پذیرفت. نمونه ها از دبیرستانهای ۵ منطقه شهر تهران به روش نمونه گیری چند مرحله ای انتخاب شده و کلیه آنان پرسشنامه وضعیت دموگرافیک را تکمیل نمودند. قد و وزن دانش آموزان توسط خود آنان گزارش شد و نمایه توده بدن محاسبه گردید. چاقی و اضافه وزن بر اساس طبقه بندی صدک های نمایه توده بدن در مقایسه با جداول CDC2000 به صورت اضافه وزن (85-95 th) و چاقی (95 th ≤) تعریف شد.

یافته ها: میانگین سن، وزن و قد دانش آموزان مورد بررسی به ترتیب $15/75 \pm 0/9$ yr، $45/6 \pm 85/163$ Kg، $82/10 \pm 43/55$ Kg، yr و $15/75 \pm 0/9$ میانگین سن، وزن و قد دانش آموزان مورد بررسی به ترتیب $15/75 \pm 0/9$ yr، $45/6 \pm 85/163$ Kg، $82/10 \pm 43/55$ Kg، yr بوده است. همچنین $12/2\%$ آنان کم وزن، $10/8\%$ دارای اضافه وزن و $3/5\%$ چاق بوده اند. بررسی متغیرهای دموگرافیک نشان داد که رتبه تولد، بعد خانوار و تحصیلات والدین رابطه معنی داری با چاقی و اضافه وزن دارند ($P < 0/05$). آنالیز رگرسیون لجستیک نشان داد، نسبت شانس چاقی و اضافه وزن در بعد خانوار ۳ نفر و کمتر به ۴ نفر و بالاتر $1/43$ برابر بیشتر ($CI95\%: 1/03 - 1/98$) و نسبت شانس آن در تحصیلات پدر به میزان کمتر از لیسانس، $1/5$ برابر (۲- $CI95\%: 1/12$) بیشتر از تحصیلات لیسانس و بالاتر بوده است.

نتیجه گیری: با توجه به شیوع بالای اضافه وزن در این گروه سنی، اجرای مداخلات مناسب جهت پیشگیری، درمان و کنترل این روند خصوصاً در بین کودکان و نوجوانان ضروری به نظر می رسد.

واژه های کلیدی: چاقی، اضافه وزن، دختران نوجوان

(۱) انستیتو تحقیقات تغذیه ای و صنایع غذایی کشور، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی : r_roustae@yahoo.com

(۲) انستیتو تحقیقات تغذیه ای و صنایع غذایی کشور، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Paper ID: 526

The effects of soy milk consumption on components of metabolic syndrome in overweight or obese premenopausal women

Shiva Faghih,MD¹, Mahdi Hedayati,MD², Alireza abadi³, Masoud kimiagar,MD⁴

Abstract:

Background: Obesity and metabolic syndrome are serious public health problems. It is suggested that soy can improve lipid profile, blood pressure and insulin resistance. Objective: To assess the effects of calcium fortified soy milk on WC, Blood pressure, serum TG, FBS and HDL-C of overweight or obese premenopausal women.

Methods: In this clinical trial, 50 healthy overweight or obese premenopausal women were randomly allocated to one of the following dietary regimen for 8 weeks: 1) a control diet 2) a soy milk diet containing three servings of calcium fortified soy milk (both of them providing a 500kcal/day deficit). At baseline and after 8 weeks, WC, Blood pressure, serum TG, FBS and HDL-C were measured.

Results: After 8 weeks WC, FBS and HDL-C decreased in both groups ($p < 0.001$), but there were no significant reduction in TG and blood pressure. Reduction of WC in the soy milk group was significantly higher than the controls ($p = 0.024$). Changes in FBS, TG, HDL-C and blood pressure were not significantly different among the 2 groups.

Conclusion: We found that soy milk consumption affected WC, but not other components of metabolic syndrome. Using overweight or obese otherwise healthy subjects could be one of the reasons that we did not find any effects on FBS, TG, HDL-C and blood pressure which merits further studies.

Conclusion: Including calcium fortified soy milk in the diet of persons with central obesity can improve their health.

Key Words: obese, overweight, metabolic syndrome, soy milk

(۱) دانشگاه علوم پزشکی شیراز - گروه تغذیه : shivafaghih@yahoo.com

(۲) پژوهشکده غدد درون ریز - مرکز تحقیقات چاقی - دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

(۳) دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی - دانشکده پزشکی - گروه پزشکی اجتماعی

(۴) دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی - دانشکده تغذیه و صنایع غذایی - پروه تغذیه

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی در ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Paper ID: 553

تعیین ارتباط سندرم متابولیک و ویتامین D

دکتر افسانه طلائی^۱، دکتر نوید مشایخی^۲، دکتر مازیار طلائی^۲

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: وقوع همزمان عوامل خطر ساز برای دیابت نوع دو و بیماری های قلبی-عروقی، مشخصه سندرم متابولیک می باشند. مطالعات مختلفی ارتباط بین سندرم متابولیک با میزان ویتامین D را بررسی کرده اند و مشخص گردیده است که میزان ویتامین D ارتباط معکوسی با اجزای سندرم متابولیک از قبیل وزن، فشار خون، دور کمر، قند خون ناشتا و انسولین دارد.

روش ها: در این مطالعه موردی-شاهدی، افراد دارای اضافه وزن مراجعه کننده به درمانگاه قلب و داخلی، در دو گروه مبتلا به سندرم متابولیک و گروه کنترل قرار گرفتند و سطح سرمی ۲۵ هیدروکسی ویتامین D در هر دو گروه مقایسه شد. سپس داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS آنالیز و برای بررسی ارتباط میزان ویتامین D با سندرم متابولیک، از آزمون Student – Mann-Whitney – U و t-test استفاده شد.

یافته ها: شرکت کنندگان در این مطالعه ۶۳٪ زن و ۳۶٪ مرد، شامل ۷۰ نفر در گروه سندرم متابولیک و ۷۰ نفر در گروه کنترل بودند. میانگین میزان نمایه توده بدنی (BMI) در گروه سندرم متابولیکی 30 ± 5 و در گروه کنترل $28 \pm 4/7$ Kg/M می باشد. شیوع کمبود ویتامین D برحسب $20 (OH) D > 25$ ng/ml در گروه سندرم متابولیکی ۷۱/۴٪ و در گروه کنترل ۲۶/۲٪ بود ($p=0/01$). میانگین میزان ویتامین D در گروه سندرم متابولیکی 22 ± 20 و در گروه کنترل 33 ± 17 ng/ml است ($p=0/01$). نتیجه گیری: یافته های این مطالعه نشان می دهد که ارتباط مشخصی میان سطح ویتامین D با سندرم متابولیک وجود دارد. میزان ویتامین D از طریق مکانیسم هایی از قبیل افزایش حساسیت به انسولین، تولید سطح مناسب رنین، تعدیل پرولیفراسیون عضلات صاف عروق و کاهش التهاب در ایجاد بیماریهای قلبی-عروقی و همچنین سندرم متابولیک نقش دارد.

واژه های کلیدی: ویتامین D، سندرم متابولیک، دیابت

(۱) دانشگاه اراک : afsanehtalaeei@yahoo.com

(۲) دانشگاه اراک

انستیتو ملی بهداشت
دانشگاه علوم پزشکی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Paper ID: 565

عوامل خانوادگی تعیین کننده اضافه وزن در نوجوانان ایرانی: طرح جامع مطالعات الگوی مصرف مواد غذایی خانوار و وضعیت تغذیه ای کشور

اعظم دوست محمدیان^۱، دکتر مرتضی عبداللهی^۲، دکتر دالی بنداریان زاده^۲، آناهیتا هوشیارراد^۲، میترا ابتهی^۲

سابقه:

این مطالعه با هدف تعیین عوامل خانوادگی موثر بر اضافه وزن و چاقی در نوجوانان ایرانی انجام گرفت.

روش ها:

در این مطالعه تحلیلی، نمونه های مورد بررسی را ۷۹۰۸ نوجوان ۱۱ - ۱۹ ساله (۳۷۵۰ دختر و ۴۱۵۸ پسر) ایرانی عضو خانوارهای شرکت کننده در طرح جامع مطالعات الگوی مصرف مواد غذایی خانوار و وضعیت تغذیه ای کشور^۱ تشکیل می دادند. قد و وزن نوجوانان طبق استاندارد اندازه گیری و نمایه توده بدن محاسبه شد. وضعیت تن سنجی بر پایه حدود مرزی نمایه توده بدن CDC 2000 به تفکیک سن و جنس تعریف شد. اطلاعات خانوادگی با استفاده از پرسشنامه جمع آوری شد. تاثیر عوامل تعیین کننده خانوادگی بر وضعیت وزن نوجوانان با استفاده از رگرسیون لجستیک تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها:

شیوع اضافه وزن در پسران و دختران به ترتیب ۶/۲٪ و ۸/۷٪ بود. شیوع چاقی در دو گروه جنسی یکسان و معادل ۳/۳٪ بود. شغل پدر، وضعیت وزن و تحصیلات والدین با وضعیت وزن نوجوانان ارتباط معنی داری داشت ($P < 0.05$). پس از تعدیل عوامل تعیین کننده خانوادگی، اضافه وزن و چاقی نوجوانان ارتباط معنی داری با اضافه وزن و چاقی والدین، تحصیلات آنها و شغل پدر داشت.

نتیجه گیری:

به نظر می رسد که اضافه وزن و چاقی والدین، تحصیلات آنها و شغل پدر از عوامل اصلی تعیین کننده خانوادگی است. بنابراین برنامه های مداخله ای برای پیشگیری از اضافه وزن و چاقی نوجوانان با در نظر گرفتن این عوامل ضروری به نظر می رسد.

واژه های کلیدی: نوجوانان، چاقی، اضافه وزن، عوامل خانوادگی

(۱) انستیتو تحقیقات تغذیه و صنایع غذایی کشور: doost_mohammadi@yahoo.com

(۲) انستیتو تحقیقات تغذیه و صنایع غذایی کشور

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY

تأثیر تزریق اپینفرین و کورتیزول بر میزان ترشح ارکسین القاء شده توسط گرسنگی در رت های نر تغذیه شده با سطوح مختلف انرژی

معصومه معتمدی جویباری^۱، دکتر همایون خزعلی^۲، معصومه معتمدی جویباری^۲

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: ارکسین یک ماده ارکسیژنیک بوده که در پاسخ سازشی به کاهش وزن نقش داشته و با گرسنگی افزایش میابد. از طرفی، کاهش وزن و گرسنگی با افزایش سطح اپینفرین (Cor) و کورتیزول (Ep) همراه است. در این مطالعه اثر اپینفرین و کورتیزول بر ترشح ارکسین القاء شده توسط گرسنگی، در رت های تغذیه شده توسط سطوح مختلف انرژی مورد بررسی قرار گرفته است.

روش ها: ۴۵ عدد رت نر نژاد ویستار (۳۰۰-۳۵۰ گرم، ۱۵ رت در هر گروه) با سطوح انرژی ۱۰۰٪، ۵۰٪ و ۲۵٪ به مدت ۱۰ روز تغذیه شدند. سپس رت ها به مدت ۴۸ ساعت تحت گرسنگی مطلق قرار گرفتند. حیوانات برای انجام عمل کانولاسیون در سرخرگ کاروتید به منظور تزریق و جمع آوری نمونه های خونی بیهوش شدند. رت ها در هر گروه به ترتیب (۳ میکروگرم Ep به ازای کیلوگرم وزن بدن) یا (۳ میکروگرم Cor به ازای کیلوگرم وزن بدن) و مخلوط اپینفرین و کورتیزول (۰٫۱ mg in 1 ml PBS) دریافت کردند. نمونه های خونی در زمان های قبل، ۳۰، ۶۰ و ۱۲۰ دقیقه بعد از تزریق جمع آوری و میزان ارکسین و گلوکز پلاسما اندازه گیری شد.

یافته ها: در رژیم ۱۰۰٪ و ۵۰٪ سطح ارکسین به ترتیب بعد از تزریق مخلوط اپینفرین و کورتیزول و اپینفرین (به تنهایی) کاهش پیدا کرد ($P < 0.05$). در مقابل گروهی که با رژیم ۲۵٪ تغذیه کردند پاسخ معناداری به هیچ یک از کورتیزول، اپینفرین و مخلوط هر دو نشان ندادند ($P > 0.05$).

نتیجه گیری: تزریق اپینفرین، ترشح ارکسین القاء شده توسط گرسنگی را در رت های تغذیه شده با رژیم ۱۰۰٪ و ۵۰٪ تغذیه شدند مهار می کند. همچنین پاسخ ترشحی ارکسین به اپینفرین تحت تاثیر کاهش وزن میباشد.

واژه های کلیدی: ارکسین، کورتیزول، اپینفرین

(۱) دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده علوم زیستی: motamedi.1363@gmail.com

(۲) دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده علوم زیستی

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی در ایران

ارتباط میان سطح سرمی ۲۵ هیدروکسی ویتامین D و پاراتورمون با نمایه توده بدنی در بیماران دیابتی نوع ۲ در مقایسه با افراد سالم

احسانه طاهری^۱، دکتر محمود جلالی^۲، دکتر احمد ساعدی^۲، دکتر ابوالقاسم جزایری^۲، دکتر عباس رحیمی^۲

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: با توجه به شیوع بالای کمبود ویتامین D و اپیدمی بودن چاقی، شواهدی وجود دارد که نشان می دهد ارتباط معکوسی بین سطح سرمی ۲۵ هیدروکسی ویتامین D و نمایه توده بدنی (BMI) وجود دارد. هرچند اطلاعات متناقضی در این زمینه نیز وجود دارد. مطالعه با هدف بررسی ارتباط بین سطح ناشتای سرمی ویتامین D، کلسیم و پاراتورمون با BMI در بیماران مبتلا به دیابت نوع ۲ در مقایسه با افراد سالم انجام شد.

روش ها: این مطالعه مورد-شاهدی بر روی ۱۸۰ نفر شامل ۹۵ بیمار مبتلا به دیابت نوع ۲ و ۸۵ فرد سالم انجام گرفت. دو گروه از نظر سن و جنس با یکدیگر تطابق داشتند. سطح سرمی (OH)D25، کلسیم، فسفروهومون پاراتورمون اندازه گیری شد.

یافته ها: ۸۲٫۱ درصد افراد دیابتی و ۷۵٫۶ درصد افراد سالم دچار کمبود یا ناکفایتی وضعیت ویتامین D بودند. در بیماران دیابتی سطح سرمی ویتامین D $30/9 \pm 08/20$ pmol/l، PTH $11/16 \pm 57/44$ ng/ml، کلسیم $8/94 \pm 0/58$ mg/dl و فسفر $3/67 \pm 0/38$ mg/dl بود. در گروه کنترل سطح سرمی ویتامین D $20/11 \pm 21/23$ ng/ml، PTH $05/15 \pm 96/40$ pmol/l، کلسیم $9/13 \pm 0/53$ mg/dl و فسفر $3/69 \pm 0/43$ mg/dl بود. ارتباط معکوسی میان سطح سرمی ناشتای ۲۵ هیدروکسی ویتامین D و BMI در هر دو گروه مورد ($r = -0/38$) و گروه کنترل ($r = -0/67$) مشاهده شد. در بیماران مبتلا به دیابت نوع ۲، شانس ابتلا (OR) به چاقی در کسانی که دچار کمبود ویتامین D بودند (OH-D-۲۵) $< >$

نتیجه گیری: کمبود و ناکفایتی ویتامین D در هر دو گروه بیماران دیابتی و گروه کنترل شیوع بالایی داشت. سطح سرمی ناشتای ۲۵ هیدروکسی ویتامین D با BMI ارتباط معکوسی در هر دو گروه داشت، این ارتباط در بیماران دیابتی معنی دار بود.

واژه های کلیدی: ۲۵ هیدروکسی ویتامین D، پاراتورمون، نمایه توده بدنی، کلسیم

(۱) دانشگاه علوم پزشکی تهران / دانشکده بهداشت : ehsaneh_taheri@yahoo.com

(۲) دانشگاه علوم پزشکی تهران / دانشکده بهداشت

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن تخصصی دروساد و دیابت ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Paper ID: 590

Correlation between body mass index, body image, body dissatisfaction and depression among married women

Sharareh Zeighami Mohammadi¹

Abstract:

Introduction: Obesity is a major public health concern that prevalent in women. Obesity and overweight may be effect on physical and psychological well-being. The aim of this study was to determine correlation between body mass index, body image, body dissatisfaction and depression among married women. **Material and Methods:** This is a descriptive- correlational study that was conducted on 200 married women. Sampling method in this study was randomized sampling. Data collected by demographic data form, The multidimensional body-self relations questionnaire-appearance evaluation (MBSRQ-AE), body shape questionnaire and (CES-D) center for epidemiologic studies depression scale .Data was analyzed by SPSS software and using descriptive statistics, t-test, ANOVA and coefficient Pearson correlation. **Results:** The findings indicated that mean body mass index was 25.62 ± 3.82 , mean score of body image 118.25 ± 12.5 , body dissatisfaction 72.93 ± 33.12 and depression 17.61 ± 11.63 . 44.5% of women had overweight, 32.5% moderate body image ,47% moderate body dissatisfaction and 44.5% mild depression, . There were significant negative correlation between body mass index with score of body image ($p=0.002$) and positive correlation with body dissatisfaction ($p=0.000$) and score of depression ($p=0.002$) .There were negative correlation between score of depression with body image ($p=0.038$) and positive correlation with body dissatisfaction ($p=0.002$). **Conclusion:** The present study showed that overweight and obesity in women may be lead to negative body image and increase body dissatisfaction and depression.

Keywords: Women, Body image, Body dissatisfaction, Depression

(۱) دانشگاه آزاد اسلامی کرج : zeighami@kiaou.ac.ir

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

تغییرات ویسفاتین و نیمرخ متابولیکی در پاسخ به تمرینات استقامتی، مقاومتی و ترکیبی در زنان یائسه چاق غیرفعال

نجمه رضائیان^۱، دکتر رحمن سوری^۲، حمیده منتظری طالقانی^۳

خلاصه مقاله:

مقدمه و هدف: ویسفاتین ادیپوسایتوکاین نوظهور با آثار شبه انسولینی است که با چاقی ارتباط مستقیم دارد. ورزش و فعالیت بدنی به عنوان یک ابزار درمانی غیردارویی قدرتمند در کاهش چاقی، پیشگیری از اضافه وزن و تعدیل مقاومت انسولینی موثر است. پژوهش حاضر تاثیر تمرینات استقامتی، مقاومتی و ترکیبی را بر سطح سرمی ویسفاتین و شاخص مقاومت به انسولین (HOMA-IR) در زنان یائسه چاق غیرفعال مورد مطالعه قرار داده است. روش تحقیق: ۳۲ زن چاق یائسه غیرفعال (شاخص توده بدنی 30.62 ± 1.15 کیلوگرم بر مترمربع و میانگین سنی ۵۴ سال)، به طور تصادفی در سه گروه تمرینی استقامتی، مقاومتی و ترکیبی و یک گروه کنترل تقسیم شدند. آزمودنیها در گروه استقامتی در تمرینات استقامتی شنا/ راه رفتن در آب، با شدت ۶۰-۴۰٪ ضربان قلب بیشینه در مدت ۴۵ دقیقه؛ در گروه مقاومتی در تمرینات مقاومتی شامل شش حرکت، ۳ دوره با ۱۰-۱۲ تکرار با شدت ۶۰-۴۰٪ یک تکرار بیشینه و مدت زمان ۴۵ دقیقه؛ و در گروه ترکیبی پس از اجرای ۲۲ دقیقه تمرین استقامتی شنا/ راه رفتن در آب در شدت ۶۰-۴۰٪ ضربان قلب بیشینه؛ سه جلسه در هفته در طول ۱۰ هفته شرکت کردند. سطوح سرمی ویسفاتین، نیمرخ متابولیکی خون (انسولین، گلوکز و HOMA-IR) و شاخصهای آنتروپومتري قبل و ۴۸ ساعت پس از خاتمه تمرینات انجام شد. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از آزمون آنالیز واریانس یک سویه، t زوجی و آزمون همبستگی پیرسون در سطح معنی داری $P < 0.05$ انجام گرفت. یافته ها: بنابر نتایج آزمون آنالیز واریانس یک طرفه تغییرات سطوح ویسفاتین ($P = 0.002$) و HOMA-IR ($P = 0.029$) در گروههای تمرینی در مقایسه با گروه کنترل معنی دار بوده است. اگرچه تمرینات استقامتی با کاهش معنی دار سطوح ویسفاتین ($P = 0.045$) و HOMA-IR ($P = 0.005$) بهبود ترکیب بدنی همراه بوده است ($P < 0.05$)؛ تغییرات غلظت ویسفاتین، و شاخصهای جسمانی در گروه تمرینات مقاومتی معنی دار نبود ($P = 0.05$). نتیجه گیری: اگرچه تغییرات ویسفاتین سرم پس از تمرینات استقامتی و مقاومتی را می توان به تغییرات حساسیت انسولینی و ترکیب بدن نسبت داد؛ لزوم انجام پژوهشهای بیشتر جهت تعیین سازوکار موثر در افزایش ویسفاتین پس از اجرای تمرینات ترکیبی احساس می شود.

(۱) دانشگاه علوم پزشکی شیراز، دانشگاه الزهرا (س) : rezaeian.n@gmail.com

(۲) استادیار دانشکده تربیت بدنی دانشگاه تهران

(۳) دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Paper ID: 603

آثار فیزیولوژیک تمرینات استقامتی، مقاومتی و ترکیبی در زنان چاق

حمیده منتظری طالقانی^۱، دکتر رحمن سوری^۲، نجمه رضائیان^۳

خلاصه مقاله:

مقدمه و هدف: لپتین و آدیپونکتین از جمله آدیپوسایتوکاینهای مترشحه از بافت چربی هستند که در پاتوژنز چاقی و اختلالات همراه با آن نقش دارند. پژوهش حاضر تاثیر تمرینات استقامتی، مقاومتی و ترکیبی را بر سطوح لپتین و آدیپونکتین سرم و شاخص مقاومت به انسولین (HOMA-IR) در زنان چاق مورد مطالعه قرار داده است. روش تحقیق: ۳۲ زن چاق یائسه غیرفعال (شاخص توده بدنی $30/62 \pm 1/15$ کیلوگرم بر مترمربع و میانگین سنی ۵۴ سال)، به طور تصادفی در سه گروه تمرینی استقامتی، مقاومتی و ترکیبی و یک گروه کنترل تقسیم شدند. آزمودنیها در گروه استقامتی در تمرینات استقامتی شنا/ راه رفتن در آب، با شدت ۶۰-۴۰٪ ضربان قلب بیشینه در مدت ۴۵ دقیقه؛ در گروه مقاومتی در تمرینات مقاومتی شامل شش حرکت، ۳ دوره با ۱۰-۱۲ تکرار با شدت ۶۰-۴۰٪ ضربان قلب تکرار بیشینه و مدت زمان ۴۵ دقیقه؛ و در گروه ترکیبی پس از اجرای ۲۲ دقیقه تمرین مقاومتی شامل شش حرکت، ۲ دوره با ۱۲-۱۰ تکرار و در شدت ۶۰-۴۰٪ ضربان قلب تکرار بیشینه؛ در ۲۲ دقیقه تمرین استقامتی شنا/ راه رفتن در آب در شدت ۶۰-۴۰٪ ضربان قلب تکرار و در شدت ۶۰-۴۰٪ ضربان قلب تکرار بیشینه، سه جلسه در هفته طی ۱۰ هفته شرکت کردند. خونگیری جهت اندازه گیری سطوح سرمی لپتین و آدیپونکتین و HOMA-IR، پس از ۱۲ ساعت ناشتایی در حالت پایه و ۴۸ ساعت پس از خاتمه تمرینات انجام شد. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از آزمون آنالیز واریانس یک سویه، t زوجی و آزمون همبستگی پیرسون در سطح معنی داری $P < 0/05$ انجام گرفت. یافته ها: اگرچه تمرینات استقامتی و ترکیبی منجر به کاهش معنی دار سطوح آدیپونکتین، لپتین و HOMA-IR شده است ($P < 0/05$)، در گروه تمرینات مقاومتی تغییر معنی داری مشاهده نگردید ($P > 0/05$). نتیجه گیری: تمرینات استقامتی و ترکیبی ضمن کاهش سطوح لپتین و آدیپونکتین سرم و تعدیل حساسیت انسولینی، در بهبود شاخصهای آنترپومتری نقش دارند.

(۱) دانشگاه علوم پزشکی تهران : hamideh_4641@yahoo.com

(۲) استادیار دانشکده تربیت بدنی دانشگاه تهران

(۳) دانشگاه الزهرا

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی در ایران

سازگاریهای هورمونی به تمرینات استقامتی کم شدت و پرشدت در مردان چاق غیرفعال

دکتر رحمن سوری^۱، نجمه رضائیان^۲

خلاصه مقاله:

مقدمه و هدف: ورزش و فعالیت بدنی با تاثیر بر هورمونهای کنترل کننده هموستاز انرژی و متابولیسم، در تعدیل چاقی و اختلالات همراه با آن توانمند است. پژوهش حاضر تاثیر تمرینات استقامتی کم شدت و شدید را بر سطوح سرمی لپتین، کورتیزول، تستسترون، هورمون رشد و شاخص مقاومت انسولین (HOMA-IR) در مردان چاق غیرفعال مورد مطالعه قرار داده است. روش تحقیق: ۲۷ مرد چاق غیرفعال (شاخص توده بدنی $30.8 \pm 2.8/1$ کیلوگرم بر مترمربع و میانگین سنی ۲۱ سال) به طور تصادفی در دو گروه تمرینی و یک گروه کنترل در ۱۶ هفته برنامه تمرینات استقامتی کم شدت (۴۵-۴۰ درصد ضربان قلب ذخیره) و استقامتی با شدت بالا (۸۵-۸۰ درصد ضربان قلب ذخیره)، سه جلسه در هفته و هر جلسه به مدت ۶۰-۵۰ دقیقه شرکت کردند. سطوح سرمی لپتین، کورتیزول، تستسترون، هورمون رشد و انسولین و شاخصهای آنترپومتریکی قبل و ۴۸ ساعت بعد از آخرین جلسه تمرین اندازه گیری شدند. تجزیه و تحلیل داده ها با آزمون آنالیز واریانس یک سویه، t زوجی و آزمون همبستگی پیرسون در سطح معنی داری $P < 0.05$ انجام گرفت. یافته ها: اجرای تمرینات استقامتی کم شدت ضمن کاهش معنی دار سطوح سرمی لپتین ($P = 0.020$) و شاخصهای آنترپومتریکی نظیر وزن، درصد چربی بدن و $P < BMI 0/05$ ، افزایش معنی دار تستسترون سرم ($P = 0.047$) را در پی داشته است. در گروه تمرینات استقامتی شدید علاوه بر کاهش معنی دار غلظت لپتین ($P = 0.010$ ، $P = 0/001$) و کلیه شاخصهای آنترپومتری مورد بررسی ($P < 0.05$)؛ سطوح سرمی هورمون رشد ($P = 0.024$) و کورتیزول ($P = 0.012$) نیز با افزایش معنی دار همراه بوده است. ضمناً رابطه معنی داری بین تغییرات سطح سرمی لپتین با عمده شاخصهای جسمانی و ترکیب بدن مشاهده گردید ($P < 0.05$). نتیجه گیری: تمرینات استقامتی شدید در مقایسه با تمرینات کم شدت در بهبود ترکیب بدنی و تغییر در غلظت لپتین، کورتیزول، هورمون رشد و انسولین در تعدیل نیمرخ هورمونی متابولیسم در مردان چاق موثرتر است.

(۱) استادیار دانشکده تربیت بدنی دانشگاه تهران

(۲) دانشگاه الزهرا : rezaecian.n@gmail.com

انستیتو ملی بهداشت
دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی در ایران

آیا ناامنی غذایی خانوار با اضافه وزن و چاقی در زنان تهرانی رابطه دارد؟

دکتر فاطمه محمدی نصرآبادی^۱، دکتر نسرين امیدوار^۲، دکتر محمود قاضی طباطبایی^۳، دکتر مرتضی عبداللهی^۴، آناهیتا هوشیار راد^۵، دکتر یدالله محرابی^۴، دکتر احمدرضا درستی مطلق^۵

سابقه:

زمینه و هدف: در کشورهای توسعه یافته رابطه مستقیمی بین اضافه وزن/چاقی در زنان و ناامنی غذایی خانوار مشاهده شده است. هدف این پژوهش، بررسی رابطه ناامنی غذایی و وضعیت وزن در زنان خانوارهای تهرانی است.

روش ها:

روش مطالعه: در این بررسی مقطعی، ۴۱۸ خانوار به روش سیستماتیک خوشه ای از شش منطقه شهر تهران انتخاب شدند. ارزیابی امنیت غذایی خانوارها با پرسشنامه HFIAS (Household Food Insecurity Access Scale) انجام گرفت. قد و وزن زنان اندازه گیری و نمایه توده بدن محاسبه شد. اطلاعات اجتماعی- اقتصادی خانوارها توسط مصاحبه با پرسشنامه و داده های مصرف غذایی با روش یادآمد ۲۴ ساعت خوراک سه روزه جمع آوری شد. رابطه امنیت غذایی با وضعیت وزن، با رگرسیون لجستیک و رابطه علیتی توسط مدل سازی معادلات ساختاری (Structural Equation Modeling: SEM) ارزیابی شد.

یافته ها:

یافته ها: در خانوارهای تهرانی، ۱۷/۵٪ ناامن خفیف، ۱۴/۴٪ ناامن متوسط و ۱۱/۸٪ ناامن غذایی شدید بودند. ۱٪ از زنان کم وزن، ۴۰٪ دارای اضافه وزن و ۳۳٪ چاق بودند. احتمال اضافه وزن در زنان خانوارهای با ناامنی غذایی متوسط، کمتر (۰/۹۹-۰/۱۷)، (OR: 41/00; CI95%: -) و احتمال چاقی شکمی در زنان خانوارهای دچار ناامنی غذایی شدید، بیشتر از زنان خانوارهای امن (۷/۰۸-۱/۱۲، OR: 82/20; CI95%: >) بود (P<۰/۰۵). بر اساس SEM، میان ناامنی غذایی و وضعیت وزن رابطه معنی داری یافت نشد.

نتیجه گیری:

بحث و نتیجه گیری: همبستگی ناامنی غذایی شدید و چاقی شکمی در زنان نشان می دهد برای کاهش شیوع چاقی در زنان گروههای اجتماعی- اقتصادی پایین، مقابله با ناامنی غذایی یک راهکار مهم و ریشه ای می باشد.

(۱) انستیتو تحقیقات تغذیه ای و صنایع غذایی کشور و دانشکده علوم تغذیه و صنایع غذایی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی شهید بهشتی، تهران: f_mohammadi_2001@yahoo.com

(۲) انستیتو تحقیقات تغذیه ای و صنایع غذایی کشور و دانشکده علوم تغذیه و صنایع غذایی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی شهید بهشتی، تهران

(۳) دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه تهران

(۴) دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی شهید بهشتی، تهران

(۵) دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی تهران

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

واژه های کلیدی: امنیت غذایی، وضعیت اجتماعی - اقتصادی، اضافه وزن و چاقی، زنان، تهران

خلاصه مقاله:

زمینه و هدف: در کشورهای توسعه یافته رابطه مستقیمی بین اضافه وزن/چاقی در زنان و ناامنی غذایی خانوار مشاهده شده است. هدف این پژوهش، بررسی رابطه ناامنی غذایی و وضعیت وزن در زنان خانوارهای تهرانی است. روش مطالعه: در این بررسی مقطعی، ۴۱۸ خانوار به روش سیستماتیک خوشه ای از شش منطقه شهر تهران انتخاب شدند. ارزیابی امنیت غذایی خانوارها با پرسشنامه HFIAS (Household Food Insecurity Access Scale) انجام گرفت. قد و وزن زنان اندازه گیری و نمایه توده بدن محاسبه شد. اطلاعات اجتماعی - اقتصادی خانوارها توسط مصاحبه با پرسشنامه و داده های مصرف غذایی با روش یادآمد ۲۴ ساعت خوراک سه روزه جمع آوری شد. رابطه امنیت غذایی با وضعیت وزن، با رگرسیون لجستیک و رابطه علیتی توسط مدل سازی معادلات ساختاری (Modeling: SEM Structural Equation) ارزیابی شد. یافته ها: در خانوارهای تهرانی، ۱۷/۵٪ ناامن خفیف، ۱۴/۴٪ ناامن متوسط و ۱۱/۸٪ ناامن غذایی شدید بودند. ۱٪ از زنان کم وزن، ۴۰٪ دارای اضافه وزن و ۳۳٪ چاق بودند. احتمال اضافه وزن در زنان خانوارهای با ناامنی غذایی متوسط، کمتر (OR: ۰/۱۷-۰/۹۹، CI95%: 41/0) و احتمال چاقی شکمی در زنان خانوارهای دچار ناامنی غذایی شدید، بیشتر از زنان خانوارهای امن (OR: ۱/۱۲-۷/۰۸، CI95%: 82/2) بود (p<۰/۰۵). بر اساس SEM، میان ناامنی غذایی و وضعیت وزن رابطه معنی داری یافت نشد. بحث و نتیجه گیری: همبستگی ناامنی غذایی شدید و چاقی شکمی در زنان نشان می دهد برای کاهش شیوع چاقی در زنان گروههای اجتماعی - اقتصادی پایین، مقابله با ناامنی غذایی یک راهکار مهم و ریشه ای می باشد.

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Paper ID: 688

بررسی شیوع چاقی و عوامل دموگرافیک مرتبط با آن در جمعیت

آزاده صفایی^۱، دکتر محسن واحدی^۱، دکتر محمدمبین پور حسینقلی^۱، اسما پور حسینقلی^۱،
مهندس بیژن مقیمی دهکردی^۲

سابقه و هدف: چاقی به عنوان یکی از مهمترین مشکلات بهداشتی در دنیا مطرح می باشد و شیوع آن با تغییرات الگوهای غذایی و فعالیت های جسمی در کشورهای پیشرفته و در حال پیشرفت رو به افزایش است. هدف این مطالعه فراهم آوردن اطلاعات مبتنی بر جمعیت در زمینه شیوع چاقی و ارزیابی برخی عوامل خطر دموگرافیک مرتبط با آن می باشد.

روش ها: مطالعه مقطعی مبتنی بر جمعیت بر روی ۳۰۰۰ نفر در استان تهران در سال ۱۳۸۶ انجام شد. از شرکت کنندگان خواسته شد تا قد و وزن خود را در پرسشنامه ثبت نمایند. شاخص توده بدنی به عنوان سنجۀ مورد استفاده در ارزیابی چاقی عمومی در نظر گرفته شد و به صورت وزن تقسیم بر مجذور قد بر حسب متر محاسبه گردید.

یافته ها: شیوع اضافه وزن و چاقی به ترتیب ۳۴/۱٪ و ۱۵/۴٪ محاسبه گردید. شیوع ترکیبی اضافه وزن و چاقی برابر ۵۱/۲٪ در مردان و ۵۷/۵٪ در زنان بدست آمد. میانگین شاخص توده بدنی برای کل جمعیت $26/14 \pm 4/71$ برآورد شد. و در زنان بیش از مردان بود ($P < 0/05$). شیوع کلی اضافه وزن و چاقی در مردان به ترتیب ۳۹/۵٪ و ۱۱/۷٪ و در زنان به ترتیب ۳۶/۹٪ و ۲۰/۶٪ به دست آمد. تحلیل چند متغیره نشان داد که افزایش سن، جنس مؤنث، متأهلین و افراد با سطح تحصیلات پایین تر شانس بیشتری برای ابتلا به چاقی دارند.

نتیجه گیری: مطالعه حاضر نشان داد که شیوع اضافه وزن و چاقی در جمعیت ایران نسبتاً بالاست و کماکان به عنوان یک مشکل بهداشتی مهم در سطح ملی و خصوصاً در زنان می بایست مد نظر قرار گیرد.

واژه های کلیدی: اپیدمیولوژی، چاقی، شاخص توده بدنی

(۱) مرکز تحقیقات گوارش و کبد دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

(۲) مرکز تحقیقات گوارش و کبد دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی : b_moghimi_de@yahoo.com

انجمن علمی غدد درون ریز ایران
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی غدد درون ریز و متابولیسم

تبیین فرآیند روانی- اجتماعی رفتارهای مرتبط با چاقی در نوجوانان: یک مطالعه ی کیفی

دکتر پریسا امیری^۱، دکتر فضل اله غفرانی پور^۲، دکتر فضل اله احمدی^۲، سارا جلالی-فراهانی^۳،
دکتر فرهاد حسین پناه^۴، پروفسور حیدر علی هومن^۴

خلاصه مقاله:

زمینه و هدف: شناخت فرآیند روانی- اجتماعی رفتارهای مرتبط با چاقی، پیش شرط طراحی مداخلات پیشگیری از چاقی است. مطالعه حاضر با هدف تبیین ادراک و تجربیات نوجوانان در خصوص فرآیند روانی- اجتماعی رفتارهای مرتبط با چاقی و ارائه نظریه مبتنی بر زمینه انجام شد. روش مطالعه: این مطالعه از نوع کیفی بوده و با رویکرد نظریه مبتنی بر زمینه انجام شد. برای جمع آوری داده ها از دو روش بحث گروهی نیمه ساختاریافته و مصاحبه عمیق استفاده شد. مشارکت کنندگان ۵۱ نوجوان (۲۷ دختر و ۲۴ پسر) چاق یا دارای اضافه وزن، از گروه سنی ۱۷-۱۵ سال بودند که از بین دانش آموزان دبیرستان های مناطق شمالی و جنوبی شهر تهران انتخاب شدند. تجزیه و تحلیل داده ها به طور همزمان و با استفاده از روش اشتراوس و کوربین صورت پذیرفت.

فرآیند روانی- اجتماعی رفتارهای مرتبط با چاقی در نوجوانان در قالب شش مفهوم 'از دست دادن انگیزه'، 'اولویت درک شده'، 'مقبولیت درک شده'، ' ناتوانی درک شده'، 'عدم تهدید درک شده' و 'تاثیر عوامل اجتماعی و محیطی' تبیین شد. با تحلیل فرآیند اساسی روانی و اجتماعی داده ها، نظریه ی رفتارهای مرتبط با چاقی در نوجوانان با محوریت مفهوم 'از دست دادن انگیزه' تجلی یافت.

بحث و نتیجه گیری: یافته های پژوهش حاضر، نشانگر فرآیند روانی- اجتماعی رفتارهای مرتبط با چاقی از دیدگاه نوجوانان است. نظریه ی مستخرج از یافته های این مطالعه می تواند کمکی موثر، در زمینه ی طراحی مداخلات جامع اصلاح شیوه زندگی و پیشگیری از چاقی در کودکان و نوجوانان باشد.

کلمات کلیدی: نوجوان، چاقی، نظریه ی مبتنی بر زمینه، مطالعه ی کیفی

(۱) پژوهشکده علوم غدد درون ریز، مرکز تحقیقات چاقی : amiri@endocrine.ac.ir

(۲) Tarbiat Modares University

(۳) پژوهشکده علوم غدد درون ریز، مرکز تحقیقات چاقی

(۴) Shahid Beheshti University

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن تخصصی دروساد چاقی ایران

میزان توارث پذیری غلظت HDL-C در خانواده های سندرم متابولیکی مطالعه قند و لیپید تهران

مریم زرکش^۱، دکتر مریم السادات دانشپور^۲، دکتر محمد صادق فلاح^۳، نیما حسین زاده^۴، کامران گیتی^۲، دکتر فرهاد حسین پناه^۲، پروفیسور فریدون عزیزی^۵

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: ارتباط میان سندرم متابولیک و میزان لیپیدهای سرمی از جمله HDL-C، در نتیجه فعل و انفعالات پیچیده ای میان ژن ها و فاکتورهای محیطی می باشد. این مطالعه با هدف بررسی وراثت HDL-C در مقابل اثرات فعالیت بدنی (PA)، میزان متابولیسم پایه (BMR) و مصرف سیگار در خانواده های سندرم متابولیکی مطالعه قند و لیپید تهران (TLGS) انجام پذیرفت.

روشها: در این مطالعه ۱۸۵۵ نفر از خانواده های سندرم متابولیکی (۳۹۱ خانواده) که شامل (۸۵۳ زن و ۱۰۰۲ مرد) با میانگین سنی (۳۹/۷ ± ۱۸/۴ سال)، از جمعیت قند و لیپید تهران که اطلاعات مربوط به فاکتورهای سندرم متابولیک در آنها موجود بود، انتخاب شدند. سندرم متابولیک مطابق با معیارهای تعریف شده ATPIII انتخاب شد. ابتدا شجره خانواده ها با استفاده از نرم افزار Progeny رسم شد و سپس برای محاسبه میزان وراثت HDL-C از نرم افزار SOLAR استفاده گردید.

یافته ها: میزان توارث پذیری برای HDL-C در خانواده های سندرم متابولیکی ۴۴٪ به دست آمد. اثر فعالیت بدنی، متابولیسم پایه و مصرف سیگار نیز مورد بررسی قرار گرفت، که این میزان برای متابولیسم پایه و مصرف سیگار معنی دار بود (به ترتیب $p=0.007$ و $p=0.007$).

نتیجه گیری: میزان HDL-C پایین در خانواده های سندرم متابولیکی به طور قدرتمندی تحت کنترل ژنتیک می باشد. این کنترل همراه با عواملی همچون میزان متابولیسم پایه و مصرف سیگار همراه است. با توجه به شیوع بالای HDL-C پایین در جمعیت ایرانی، نتایج ممکن است برای ایجاد و اجرای پیشگیری اولیه بیماری های قلبی-عروقی در هر دو سطح فردی و جمعیت مفید باشد.

واژه های کلیدی: توارث پذیری، HDL-C، سندرم متابولیک، TLGS

(۱) مرکز تحقیقات پیشگیری و درمان چاقی : maryamzarkesh@yahoo.com

(۲) مرکز تحقیقات پیشگیری و درمان چاقی

(۳) مرکز تحقیقات ژنتیک انسانی کوثر

(۴) دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، دانشکده پیراپزشکی

(۵) مرکز تحقیقات غدد درون ریز و متابولیسم پژوهشکده علوم غدد درون ریز و متابولیسم

انستیتو علم‌پژوهشی
تغذیه و بهداشت

انجمن علمی متخصصین
غدد درون‌ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون‌ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

آیا شاخص توده بدنی و توزیع چربی در بدن بر تراکم استخوان اثرات متفاوتی دارند؟

خدیجه میرزایی^۱، دکتر آرش حسین نژاد^۲، هستی انصار^۳

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: با وجود نقش محافظتی نمایه توده بدنی (BMI) بر بازگردش استخوانی، ارتباط بین تراکم استخوان و توزیع چربی در بدن هنوز نامشخص است. هدف از این مطالعه بررسی ارتباط بین تراکم استخوان (BMD) با توده چربی و توده عضلانی در افراد چاق بود.

روش‌ها: ۲۲۰ فرد چاق با میانگین سنی $36/24 \pm 11/75$ سال و متوسط BMI $31/31 \pm 3/24$ کیلوگرم بر متر مربع، در این مطالعه شرکت کردند. تراکم استخوانی مهره‌های کمری L2 تا L4 و ناحیه لگن با روش DEXA و ترکیبات بدن از جمله وزن، توده چربی (FM) و توده بدون چربی (LBM) با روش امپدانس بیوالکتریکی ارزیابی گردید.

یافته‌ها: ارتباط مثبتی بین تراکم استخوان در ناحیه ستون فقرات و لگن با توده چربی بدن دیده شد. اگرچه BMI و چربی احشایی تنها با BMD در لگن همبستگی داشتند ($r=0/44, p<0/001$) و ($r=4/0, p=0/001$) که با آنالیز رگرسیون پس از تطبیق با سن تأیید شد. بر اساس T score تراکم استخوان، شیوع استئوپنی در مهره‌های کمر و لگن به ترتیب $30/6\%$ و $8/5\%$ بودند. در بیمارانی که در هر دو منطقه BMD استئوپنیک بودند، LBM کمتری مشاهده شد، که معنی دار بود. اما پس از در نظر گرفتن BMI، توده چربی و چربی احشایی این همبستگی تنها در ناحیه لگن معنی دار بود.

واژه‌های کلیدی: نمای توده بدنی، توزیع چربی بدن، تراکم استخوان، توده عضلانی بدن

(۱) پژوهشکده علوم غدد و متابولیسم، گروه تغذیه و بیوشیمی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

(۲) پژوهشکده علوم غدد و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی تهران

(۳) پژوهشکده علوم غدد و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی تهران: hasti_ibuu@yahoo.com

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY

بررسی اثر احتمالی چند شکلی ژن گیرنده ویتامین D در تعدیل تاثیر نمایه توده بدن بر تراکم استخوان افراد بزرگسال چاق

خدیجه میرزایی^۱، هستی انصاری^۲، دکتر آرش حسین نژاد^۳، مهتاب خسروفر^۳

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: فاکتورهای ژنتیکی نقش بسیار مهمی در تنظیم میزان چگالی استخوان و سایر عوامل مربوط به پوکی استخوان بازی می کنند. ژن گیرنده ویتامین D (VDR) یکی از موضوعات اصلی تحقیق در زمینه متابولیسم استخوان به شمار می رود که ارتباط آن با تراکم استخوان در چاقی نامشخص است.

روشها: ۲۶۵ بزرگسال چاق برای بررسی پلی مورفیسم FokI ژن گیرنده ویتامین D با استفاده از تکنیک PCR و RLFP ژنوتیپ شدند. تراکم استخوان مهره های کمری L2 تا L4 و ناحیه لگن با استفاده از روش DEXA اندازه گیری شد.

یافته ها: نمایه توده بدن در این افراد $31/31 \pm 24/3$ kg/m² بود. بر اساس Tscore تراکم استخوان، شیوع استئوپنی در L2 تا L4 در ژنوتیپ FF، Ff و ff به ترتیب ۱۴/۳٪، ۵۰٪ و ۶۶/۷٪ بود. ژنوتیپ FF بالاترین میانگین BMD را داشت. ارتباط معنی داری بین ال f و احتمال ابتلا به استئوپنی در ناحیه کمر افراد چاق مشاهده شد ($P < 0/04$). در ناحیه لگن، ۳۳،۳۳٪ از افراد چاق با ژنوتیپ ff استئوپنیک بودند. بطور کلی همبستگی معنی داری بین BMI و تراکم استخوان در کمر وجود داشت ($P = 0/001$). در رابطه با ژنوتیپ VDR FokI ارتباط بین BMI و تراکم استخوان در هر دو منطقه در ژنوتیپ FF معنی دار بود که در ژنوتیپهای Ff و ff دیده نشد.

نتیجه گیری: یافته ها نشان دادند که اثر مثبت BMI بر تراکم استخوان ممکن است از طریق ژنوتیپهای VDR FokI تعدیل شوند و توجهی برای اثر BMI بر تراکم استخوان باشند. این موضوع نقش ژنتیک به عنوان یک فاکتور مهم در تعدیل اثرات محیطی بر استئوپروز را تأیید می کند.

واژه های کلیدی: پلی مورفیسم VDR FokI، نمایه توده بدن، تراکم استخوان، چاقی

(۱) پژوهشکده علوم غدد و متابولیسم، گروه تغذیه و بیوشیمی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

(۲) پژوهشکده علوم غدد و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی تهران: hasti_ibuu@yahoo.com

(۳) پژوهشکده علوم غدد و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن تخصصی چاقی و اختلالات متابولیک

عوامل پیش بینی کننده بروز سندرم متابولیک در افراد چاق: مطالعه قند و لیپید تهران

دکتر فرهاد حسین پناه^۱، دکتر پروین میرمیران^۲، پانته آنظری^۳، گلانه اصغری^۴، دکتر فریدون عزیزی^۲

سابقه و هدف: افراد چاق فاقد اختلالات متابولیکی نسبت به افراد نرمال اما دارای اختلالات متابولیکی، کمتر مستعد بروز بیماری های قلبی-عروقی می باشند. هدف این مطالعه، تعیین میزان بروز سندرم متابولیک و عوامل پیش بینی کننده بروز آن در افراد چاق می باشد.

روش ها: در این مطالعه آینده نگر، ۴۰۳ فرد چاق که فاقد سندرم متابولیک بودند و بیشتر از ۲۰ سال سن داشتند از جمعیت قند و لیپید تهران انتخاب و به مدت ۶/۷ سال به منظور بروز سندرم متابولیک پیگیری شدند. سندرم متابولیک بر اساس joint interim statement (JIS) تعریف شد. همچنین، اندازه دور کمر ۸۹ و ۹۱ سانتیمتر به ترتیب در مردان و زنان برای تعریف چاقی شکمی در نظر گرفته شد.

یافته ها: در ابتدای بررسی، افراد با میانگین سنی $41/5 \pm 11/8$ سال و شاخص توده بدنی $32/6 \pm 2/8$ کیلو گرم بر متر مربع شرکت نمودند. پس از ۶/۷ سال، سندرم متابولیک در ۳۲/۵ درصد افراد مشاهده شد. از میان اجزای مختلف سندرم متابولیک، نسبت شانس تعدیل شده برای بروز سندرم متابولیک به طور معنی داری با هایپرتری گلیسیریدمی ارتباط داشت ($3/20-1/11$) (۱/۱۸۸). نسبت شانس تعدیل شده برای فشار خون سیستولی، قند خون ناشتا، تری گلیسیرید و کلسترول HDL به ترتیب ($1/03-1/01$)، ($1/04-1/00$)، ($1/02-1/01$) و ($0/98-0/94$) بود. پیش بینی سندرم متابولیک، در مدلی که مشتمل بر تمامی اجزای سندرم متابولیک بود بهتر از مدل هایی بود که ترکیب های مختلفی از اجزای سندرم متابولیک را دارا بودند.

نتیجه گیری: پس از یک دوره پیگیری کوتاه، سندرم متابولیک در بیش از یک سوم افراد چاق بروز نمود. به نظر می رسد توجه به تمامی اجزای سندرم متابولیک در افراد چاق امری ضروریست.

واژه های کلیدی: بروز سندرم متابولیک، عوامل پیشگویی کننده، چاقی، بزرگسالان

(۱) پژوهشکده علوم غدد درون ریز و متابولیسم

(۲) پژوهشکده علوم غدد درون ریز و متابولیسم

(۳) پژوهشکده علوم غدد درون ریز و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی: nazeri.pantea@gmail.com

(۴) پژوهشکده علوم غدد درون ریز و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

انستیتو ملی سلامت
شهرت بهداشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن متخصصان و درمانگران چاقی

تاثیر کار گروهی بر موفقیت افراد در کنترل یا کاهش وزن (مورد کاوی؛ بیمارستان شهید چمران ساوه)

لیلا کتابچی^۱، یوسف خدادادی^۲

مقدمه:

پیشرفت های روزافزون تکنولوژیکی در تمامی عرصه ها و تغییر روند کاری از دستی به ماشینی در کنار رفاه طلبی، آسایش خواهی انسان ها در عصر امروزی موجبات کم تحرکی و سکون افراد را در خانه و محل کار و حتی تردهای روزمره فراهم آورده است. بی تحرکی در کنار تغییر الگوی غذایی مثل مصرف نان های شیرین، غذاهای آماده، انواع شیرینی ها، تنقلات، نوشابه ها... و استرس های فراوان در محیط زندگی از عوامل اصلی بروز چاقی و اضافه وزن در انسان امروزی است. در حال حاضر ۱۵٪ افراد جامعه ما را افراد چاق تشکیل می دهند. بررسی های بعمل آمده نشان می دهد که چاقی در خانم ها آمار بیشتری را به خود اختصاص می دهد که متأسفانه اغلب با رژیم های سخت و آزاردهنده، عوارض خطرناک و غیر قابل برگشتی را برای آنها به همراه دارد. بر اساس تحقیقات علمی و پژوهشی، چاقی عامل بروز بیماری های خطرناکی چون دیابت، سرطان، بیماری های قلبی-عروقی، سکتة هاو... شناخته شده است. بی شک جلوگیری از بروز چاقی و اضافه وزن یا درمان افراد چاق می تواند در ایجاد جامعه سالم بسیار مفید و موثر باشد. ضمن اینکه وجود انسان های سالم در جامعه و اشتغال آنها در سازمان ها و موسسات، موجبات پویایی و تحرک سازمان ها را به عنوان نیروی انسانی سالم که محور اصلی و منبع پایان ناپذیر هر سازمانی است، را فراهم می آورد و در نتیجه سهم بسزایی از هزینه هایی که جهت درمان بیماری های ناشی از چاقی می گردد کاهش می یابد.

معرفی مورد:

هدف از این تحقیق که در بین کارکنان یک بیمارستان عمومی انجام گردیده، بررسی میزان تاثیر کار گروهی بر موفقیت افراد در کنترل یا کاهش وزن است. به همین منظور کار گروهی متشکل از پزشک عمومی، کارشناس تغذیه، متخصص روانپزشکی، مربی ورزش (بدنسازی)، پزشک متخصص روانپزشکی و یک مدیر منابع انسانی ایجاد گردید تا با کار گروهی و تفکر و خرد جمعی و بهره گیری از تخصص های آنها در راستای رسیدن به اهداف که همان کنترل یا کاهش وزن است، کارکنان را به صورت گروهی ترغیب و تشویق نمایند.

بحث و نتیجه گیری:

پایش های اخیر نشان میدهد که همکاری گروهی و جمعی از افرادی که علائق و نیازهای مشترک و مشابهی دارند در رسیدن به یک هدف، بسیار نتیجه بخش بوده و هیچ یک از اعضاء حاضر به کناره گیری از گروه نیستند و با یک رقابت سالم و صحیح در صداین هستند که اراده خویش را نسبت به قبل روز به روز افزایش دهند. بررسی های انجام شده نشان داد که اقدام به کنترل یا کاهش وزن به صورت گروهی موفقیت آمیز بوده است (۴۴در صد از اعضاء کاهش وزن داشتند). از نکات جالب این کار این بود که همکاران (چه افراد عضو گروه و چه افراد غیر عضو) با دیدن تنقلات و شیرینی جات ویا غذاهای با

(۱) بیمارستان چمران ساوه

(۲) بیمارستان چمران ساوه : yzm1353@yahoo.com

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

کالری بالا وانرژی زا، ناخود آگاه به هم هشدار می دادند و هم دیگر را از خوردن آن مواد غذایی منع می کردند. این مساله شاید به صورت شوخی نیز عنوان می شد اما تاثیر فوق العاده ای در یادآوری به شخص چاق والقاء نخوردن یا کم خوردن مواد غذایی پر انرژی می نمود. در این تحقیق ایجاد انگیزه در بین افراد گروه بسیار ضروری بود، چه بسا افرادی که برای کسب رتبه برتر در کاهش وزن یا برنده شدن در این رقابت سالم و دریافت جایزه سعی در اجرای رژیم های کاهش وزن داشتند. با وجود این که ارزش ریالی جایزه مهم نبود ولی سعی ما این بود فرد برنده بصورت یک انسان موفق وبا اراده جلوه نماید. همین موضوع انگیزه افراد را بیشتر می کرد. در بین افراد گروه ۲۲ درصد وزن طبیعی داشتند، اگر چه ظاهرا نیاز به شرکت در برنامه های گروه سلامت و چاقی را نداشتند ولی انگیزه آنها پیشگیری از چاقی و کمک به اطرفیان چاق خانواده یا آشنایانشان بود. در نهایت انجام این کار بصورت گروهی دارای فوایدی به شرح ذیل بود:

- ترویج فرهنگ درست غذایی در محیط کار و خانواده اعضا
- ایجاد بستر مناسب در جهت سلامت غذا
- ایجاد حس رقابت در بین همکاران برای رسیدن زودتر به هدف
- شناسایی و رفع موانع با کمک مسئولین و همکاران
- برخورداری از حمایت تغذیه ای در محیط کار
- پرهیز جمعی از مصرف غذاهای پر کالری
- بالا رفتن انگیزه جهت کم کردن وزن

واژه های کلیدی: کلید واژگان؛ کنترل، چاقی و اضافه وزن، کارگروهی، موفقیت

خلاصه مقاله:

هدف از این تحقیق که در بین کارکنان یک بیمارستان عمومی انجام گردیده ، بررسی میزان تاثیر کار گروهی بر موفقیت افراد در کنترل یا کاهش وزن است. به همین منظور کار گروهی متشکل از پزشک عمومی ، کارشناس تغذیه، متخصص روانپزشکی، مربی ورزش (بدنسازی)، پزشک متخصص روانپزشکی و یک مدیر منابع انسانی ایجاد گردید تا با کار گروهی و تفکر و خرد جمعی و بهره گیری از تخصص های آنها در راستای رسیدن به اهداف که همان کنترل یا کاهش وزن است ، کارکنان را به صورت گروهی ترغیب و تشویق نمایند. به همین منظور ثبت نام از علاقمندان به عضویت در گروه سلامت و چاقی آغاز گردید و ۳۲ نفر از کارکنان ضمن حضور در واحد تغذیه و رژیم درمانی با تکمیل پرسشنامه ، برگه اطلاعات فردی و خانوادگی و تعیین شاخص توده بدنی (BMI) به عضویت گروه درآمدند و پس از ویزیت پزشک عمومی ، انجام آزمایشات کنترلی و چک اپ کامل... اقدامات گروه با برگزاری جلسات عمومی آغاز گردید. در ابتدای فعالیت گروه؛ ۵۰ درصد اعضا دارای اضافه وزن، ۱۵،۵ درصد چاقی درجه اول، ۱۲،۵ درصد چاقی درجه دوم و ۲۲ درصد دارای وزن استاندارد طبیعی بودند. پس از گذشت ۲ ماه از فعالیت گروه و برگزاری جلسات متعدد آمار بدست آمده نشان می داد که صرف نظر از افراد با وزن طبیعی گروه، ۴۴ درصد از اعضا گروه کاهش وزن داشته اند.

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی چاقی و اضافه وزن ایران

بهترین شاخص تن سنجی چاقی، جهت پیشگویی مراحل ابتدایی آترواسکلروز در زنان بزرگسال

مطهر حیدری بنی^۱، دکتر مهرانگیز ابراهیمی ممقانی^۲، دکتر مسعود حاجی مقصود^۲، سید محمد حسین موسوی جزایری^۲

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: آترواسکلروز نقش مهمی در ایجاد حوادث ناشی از بیماری های قلبی-عروقی ایفا می کند. ضخامت انتیما-مدیای شریان کاروتید (cIMT) نشانگر خوب برای تعیین تغییرات اولیه آترواسکلروز می باشد. سطوح بالای چربی بدن سبب افزایش خطر آترواسکلروز می شود. قدرت تشخیصی شاخص های متفاوت تن سنجی برای حوادث قلبی-عروقی هنوز به طور کامل مشخص نشده است. این مطالعه با هدف تعیین بهترین شاخص تن سنجی چاقی برای پیشگویی مراحل ابتدایی آترواسکلروز انجام شد.

روش ها: مطالعه مقطعی حاضر در بین ۱۰۰ زن، محدوده سنی ۵۰-۱۸ سال، بدون ابتلا به بیماری های مزمن یا حاد در شهر تبریز انجام شد. اندازه گیری های تن سنجی، چین پوستی عضله دوسر بازو، سه سر بازو، زیر کتف و بالای ایلیاک اندازه گیری شد. نمایه توده بدنی (BMI)، نسبت دور کمر به دور باسن (WHR) و نسبت دور کمر به قد (WHtR) و درصد چربی بدن (%BF) محاسبه شد. میزان cIMT از طریق روش غیر تهاجمی اولتراسوند اندازه گیری شد. از آنالیز (Receiver Operator Characteristic) ROC برای تعیین بهترین شاخص تن سنجی و نقطه برش مناسب برای پیشگویی خطر آترواسکلروز استفاده شد.

یافته ها: نقاط برش انتخاب شده برای دور کمر، BMI، WHR، WHtR و درصد چربی بدن به ترتیب 96 kg/m^2 ، 0.74 ، 0.86 ، 0.16 و $0.30/0.42$ بود. سطح زیر منحنی ROC (AUC) برای (BMI) $86/0-62/0$ CI 95% با $(=AUC \cdot 0.74)$ ، برای (WHtR) $85/0-63/0$ CI 95% با $(=AUC \cdot 0.74)$ ، بیشترین و برای (WHR) $81/0-54/0$ CI 95% با $(=AUC \cdot 0.68)$ کمترین بود.

نتیجه گیری: میزان BMI و WHtR به عنوان بهترین و WHR به عنوان بدترین شاخص تن سنجی برای تشخیص مراحل ابتدایی آترواسکلروز است. بنابراین WHtR و BMI به عنوان ابزارهایی ارزان و آسان می توانند ابزار پیشگویی برای آترواسکلروز باشند.

واژه های کلیدی: شاخص های تن سنجی، آترواسکلروز، شریان کاروتید، نقاط برش، آنالیز ROC

(۱) دانشگاه علوم پزشکی تبریز: motahar.heidari@yahoo.com

(۲) دانشگاه علوم پزشکی تبریز

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی تخصصی چاقی و اضافه وزن ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Paper ID: 796

اثر ارکسین بر روی بیان ژن آروماتاز و غلظت β -۱۷ استرادیول در هسته و نترومدیال و ناحیه لترال

الهام شکبیا^۱، دکتر همایون خزعلی^۲

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: هدف از این تحقیق تعیین وجود نوروهای ترشح کننده استرادیول در ناحیه و نترومدیال هیپوتالامیک و ناحیه لترال هیپوتالامیک بود.

روش‌ها: چهار عدد موش صحرایی نر بالغ با وزن تقریبی ۳۰۰ گرم بطور تصادفی به دو گروه اصلی تقسیم شدند. در تمام حیوانات هر دو گروه کانولا گذاری در هسته های لترال هیپوتالامیک و نترومدیال هیپوتالاموس با تکنیک استریو تکسیک صورت گرفت. بعد از دو روز دوره ریکاوری تزریق ۱، ۲ و ۴ میکروگرم ارکسین در ناحیه هسته لترال هیپوتالامیک و نترومدیال هیپوتالاموس از طریق کانولا انجام میشود. دو ساعت بعد از تزریق، جدا سازی بافت مغزی هسته لترال و نترومدیال تالامیک صورت گرفت بافت های جدا شده تا مراحل آزمایشات بعدی در دمای زیر ۸۰ درجه سلیسوس قرار گرفت. بعد از جدا سازی بافت هسته لترال و نترومدیال هیپوتالامیک هموژنیزه میشود و بعد از جداسازی غلظت آروماتاز با استفاده از آر تی پی سی آر و استرادیول با روش رادیو ایمیونو اسی مورد سنجش قرار میگیرند. آزمایش تعیین وجود ژن آنزیم آروماتاز نشان داد که که تزریق دوزهای ۱، ۲ و ۴ میکروگرم ارکسین در بافت های هسته لترال تالامیک و نترومدیال هیپوتالامیک باعث سنتز آنزیم آروماتاز میشود.

یافته ها: اندازه گیری هورمون استرادیول ۱۷ بتا در بافتهای هسته و نترومدیال هیپو تالامیک هسته لترال تالامیک نشان میدهد که تزریق ۱، ۲ و ۴ میکرو گرم ارکسین باعث افزایش معنی دار هورمون استرادیول ۱۷ بتا شد. این افزایش در دوزهای ۲ و ۴ میکرو گرم ارکسین بیش از ۴ میکروگرم مشاهده شد.

نتیجه گیری: نتایج این تحقیق نشان میدهد که نوروهای ترشح کننده استرادیول در ناحیه و نترومدیال هیپو تالامیک و ناحیه لترال هیپوتالامیک وجود دارد.

واژه های کلیدی: ارکسین، و نترومدیال هیپوتالاموس، لترال هیپوتالاموس، استرادیول

(۱) دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات : elhamshakiba@hotmail.com

(۲) دانشگاه شهید بهشتی

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی در ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Paper ID: 846

Effect of Sesame Seed on Lipid Profile and Redox Status in Hyperlipidemic Patients

Mahdieh Khadem Haghighian¹, Beitollah Alipour, MD², Bita Eftekhari Sadat, MD²

Abdolvahab Moghadam, MD³, Mohammad Asghari, MD²

Abstract:

Background and Objectives: Pre-clinical studies suggest that sesame and its lignans induce beneficial changes in risk factors related to cardiovascular disease. This study was designed to investigate the effects of sesame on lowering serum lipids and enhancing antioxidant capacity in 38 hyperlipidemic obese patients that divided in two groups randomly.

Methods: For all individuals along the 60 days of study period, the same drug treatments were considered. Intervention group patients supposed to eat 40 grams sesame seeds daily and instead of this calories, removed 240 kilocalories from their diet. Anthropometric measurements including height, weight and Body Mass Index (BMI) was measured. We assessed lipid profile and oxidative stress indicators such as ghlotation peroxidase, superoxide dismutase, thiobarbituric acid reactive substances before and after the intervention. SPSS 13 was used for statistical analysis.

Results: The results showed the diet with sesame significantly decreased the levels of serum total cholesterol and low-density lipoprotein cholesterol and TC/HDL ratio. Lipid peroxidation (thiobarbituric acid reactive substances) decreased while the activities of ghlotation peroxidase, and superoxide dismutase were increased. There were no significant changes in anthropometric indexes such as weight and BMI after consumption of sesame.

Conclusions: The results suggest that sesame seed supplementation decreased lipid peroxidation, and increased antioxidant status in hyperlipidemic patients.

Key Words: hyperlipidemic patient, lipid profile, oxidative stress, sesame seed

(۱) علوم پزشکی تبریز : tavrej_1362@yahoo.com

(۲) علوم پزشکی تبریز

(۳) تبریز، خیابان ۱۷ شهریور

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی در ایران

بررسی تاثیر شاخص توده بدن، نسبت دور کمر به باسن و مجموع آنها در پیش بینی ریسک سکته قلبی مردان: مطالعه ی قند و لیپید تهران

دکتر کوروش سایه میری^۱، هادی پیمان^۲، پروفیسور فریدون عزیزی^۳

سابقه و هدف: چاقی از جمله ریسک فاکتور های ماژور بیماری های قلبی-عروقی به خصوص سکته قلبی می باشد. شاخص توده بدنی (BMI) و نسبت دور کمر به دور باسن (WHR) شاخص های متفاوتی هستند که به منظور تعیین چاقی از آنها استفاده می شود. پژوهش حاضر با هدف مقایسه ی BMI، WHR و ترکیب آنها در پیش بینی ریسک سکته قلبی مردان در مطالعه قند و لیپید تهران می باشد.

روش ها: از مجموع ۵۱۸۳ نفر بالاتر از ۳۰ سال در مطالعه قند و لیپید تهران، ۲۲۰۶ نفر (۴۲/۵٪) مرد بودند که بطور میانگین ۶/۷ سال مورد پیگیری قرار گرفته بودند. دو شاخص BMI و WHR به نرمال استاندارد تبدیل شدند و سپس با هم جمع شدند (متغیر Z) سپس رابطه آن با بروز سکته قلبی با استفاده از رگرسیون خطرات نسبی COX بررسی شد.

یافته ها: از ۲۲۰۶ مرد مورد مطالعه، ۵۳ نفر دچار سکته قلبی شده بودند که میزان بروز تجمعی سکته قلبی ۰/۰۰۳۹٪ محاسبه گردید. رگرسیون خطرات نسبی COX با حذف متغیر مخدوش کننده سن، نشان داد که WHR شاخص بهتری نسبت به BMI در پیش بینی ریسک سکته قلبی مردان است. مدل رگرسیون خطرات نسبی COX نشان داد که متغیر Z (ترکیب دو شاخص BMI و WHR) با دقت بیشتری می تواند خطر بروز سکته قلبی در مردان را پیش بینی نماید به طوری که با افزایش هر واحد به نمرات Z احتمال بروز سکته قلبی ۲۹٪ افزایش می یابد.

نتیجه گیری: ترکیب دو شاخص WHR و BMI شاخص مهم تری نسبت به WHR و BMI به تنهایی در پیش بینی ریسک سکته قلبی است. اندازه گیری هر دو شاخص (WHR و BMI) در معاینات بالینی پزشکان به منظور پیشگیری و شناسایی افراد در معرض خطر سکته قلبی پیشنهاد می گردد.

واژه های کلیدی: شاخص توده بدن، نسبت دور کمر به دور باسن، سکته قلبی، مردان، رگرسیون COX

(۱) دانشگاه علوم پزشکی ایلام : kouresh_sayehmiri@yahoo.com

(۲) کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی ایلام

(۳) استاد پژوهشکده غدد درون ریز، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران-ایران،

انستیتو ملی سلامت
شهرتیه بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن تخصصی غدد درون ریز ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Paper ID: 865

Sex differences in trends of metabolic syndrome and its components among Iranian children and adolescents: TLGS

Maryam Barzin, MD¹, Hamid Reza Saber, MD², Farhad Hosseinpanah, MD³

Abstract:

Aims: To investigate the trend of anthropometrics and cardiometabolic risk factors in Tehran children and adolescents. **Methods:** Data of 5439 participants aged 6 to 18 years from an ongoing three-phase longitudinal study [1999-2001 (phase I), 2002- 2005(phase II) and 2006-2008 (phase III)] were analyzed for anthropometric, metabolic syndrome (MetS) and its components. General estimation equation (GEE) models were used to analyze this correlated data. The GEE method of parameter estimation is more efficient for statistical hypothesis testing with correlated longitudinal data in which subjects are measured at different points in time. **Results:** The crude prevalence of MetS was 13.2% for boys at baseline that increased to 16.4% in the third phase. In girls, the prevalence of MetS decreased from 11.8% at baseline to 6% during follow up. The odd ratios (OR) of obesity over the whole study period were raised in both sexes in girls. The OR of abdominal obesity increased significantly in boys, but no change was observed in girls. No significant OR was observed in boys, while OR for MetS was shown to have a decreasing pattern in girls during the follow up. The ORs of other MetS component values declined to the end of follow up except for HDL in girls. In three time points, the ORs of MetS decreased significantly in girls but no significant difference was observed in boys. **Conclusion:** The prevalence of MetS has declined in girls and was relatively stable in boys despite an increase in obesity in both sexes. Recent trend is similar to Tehranian youth.

(۱) پژوهشکده غدد درون ریز و متابولیسم : m.barzin7@gmail.com

(۲) بیمارستان بقیه الله

(۳) پژوهشکده غدد درون ریز و متابولیسم

انجمن علمی غدد درون ریز ایران
شعبه غدد درون ریز

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی غدد درون ریز و متابولیسم

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Paper ID: 866

The prevalence of obesity in Iran, a review and meta-analysis study

**Asghar rahmani¹, Kourosh Sayeh Miri, MD², Zahra Shariat Panahi, MD³,
kheirollah Asadollahi, MD⁴, Farnaz Soheili²**

Abstract:

Background: The available information considering the growing rate of obesity in Iran, are limited and non-consistent. The present study, aimed to compile a set of accurate information, epidemiologically assay obesity in Iran, stabilize the policies and also to adopt proper decisions relating the obesity prevalence in different locations and among different age groups in Iran.

Methods: All the corresponding reports published in external an internal journals, final reports of investigational studies, the essays of corresponding congresses and the reference index of relating papers were obtained via electronic search engines between 1995 to 2011 and, after data extraction, meta-analysis were carried out based on random effects model.

Results: A total of 144 article with a total sample of 377858 (134588 male and 164858 female) were included in the study. The prevalence rate of obesity has been estimated to be 12.3% (CI95%, 11%-13.7%) which was estimated 21.3% in individuals above 18 years of age (CI95%, 20%-26%) and 6.2% in individuals under 18 (CI: 95%, 5.5%-6.2%). Prevalence of obesity in female lower than 18-year old and upper than 18-year old was 6.6 % (CI: 95%:5.8%-7.3%) and 16.8 % (CI 95%:13.9% -19.6%) respectively it was 6.5 % (CI: 95%:5.7%-7.2%) and 16.1 % (CI: 95%:13.5% - 18.7%) respectively

Conclusion: Totally, the rate of obesity growth is increasing in Iran, while the obesity rate is higher in females than in males. The rate of obesity prevalence is directly related to increasing age. To identify risk factors related to obesity in different parts of Iran, a comprehensive screening study with a unique instruction and diagnostic method, considering different races is necessary.

Key Words: obesity, epidemiology, meta-analysis, review study, Iran

(۱) دانشگاه علوم پزشکی ایلام ، کمیته تحقیقات دانشجویی : ASRAHMANI1991@YAHOO.COM

(۲) دانشگاه علوم پزشکی ایلام ، کمیته تحقیقات دانشجویی

(۳) دانشگاه علوم پزشکی ایلام

(۴) دانشگاه علوم پزشکی ایلام ، گروه اپیدمیولوژی

انجمن علمی غدد درون ریز ایران
شعبه بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی غدد درون ریز ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Paper ID: 869

Effect of L-arginine and selenium added to a hypocaloric diet enriched with legumes on cardiovascular disease risk factors in women with central obesity: a randomized, double-blind, placebo-controlled trial

Mohammad Alizadeh,MD¹, Bahram Por Ghasem Gargary,MD²,Abdolrasool Safaeian²,

Sona Daneghian²,Aida ghafari²,Alireza Ostad Rahimi,MD²,Rasool Estakhri,MD²,

Abstract:

Background and aim: Central obesity (also known as “abdominal obesity”) is a characteristic of male obesity. However, in the Middle East Asia, central obesity in females is more prevalent than in males [1]. The prevalence of central obesity in females in Iran is 54.4% according to criteria set by the Adult Treatment Panel III, and is 73.4% according to criteria set by the International Diabetes Federation [2]. Abdominal obesity raises the risk of cardiovascular disease (CVD) through major risk factors (e.g., hypertension, hyperglycemia, hypercholesterolemia) and emerging risk factors (e.g., insulin resistance, atherogenic dyslipidemia, pro-thrombotic state, pro-inflammatory state) [3]. Strategies which can help to reduce abdominal adipose tissue and cardiovascular risk factors will be of obvious clinical importance.

Methods: This randomized, double-blind, placebo-controlled trial was undertaken in 84 premenopausal women with central obesity. After a 2-week run-in period on an isocaloric diet, participants were randomly assigned to consume a control diet (HDEL), L-arginine (5 g/day) and HDEL, selenium (200 µg/day) and HDEL, or L-arginine, selenium, and HDEL for 6 weeks. Cardiovascular risk factors were assessed before intervention and 3 weeks and 6 weeks after it.

Results: After 6 weeks, L-arginine significantly reduced waist circumference (WC); selenium significantly lowered fasting concentrations of serum insulin and the HOMA-IR index; interaction between L-arginine and selenium significantly reduced fasting concentration of NOx and HDEL lowered tryglycerides (TG) and WC, and significantly increased fasting concentration of nitric oxides (NOx). HDEL reduced high-sensitive-C-reactive protein (hs-CRP) levels in first half of the study and returned them to basal levels in the second half.

(۱) دانشگاه علوم پزشکی ارومیه : alizade85@yahoo.com

(۲) دانشگاه علوم پزشکی تبریز

(۱) دانشگاه علوم پزشکی ارومیه : alizade85@yahoo.com

(۲) دانشگاه علوم پزشکی تبریز

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن تخصصی چاقی و اختلالات چاقی ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Conclusion: These data indicate the beneficial effects of L-arginine on central obesity, selenium on insulin resistance, and HDEL on serum concentrations of NOx, TG and hs-CRP.

Key Words: Central obesity, Hypocaloric diet, Cardiovascular disease, Selenium, L-arginine, Legumes

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی در ایران

تاثیر مکمل کارنیتین بر میزان کاهش وزن در افراد تحت برنامه رژیم درمانی کاهش وزن : کارآزمایی بالینی

مریم سبکتکین^۱، معصومه سبکتکین^۲، الهام زمانی^۳

سابقه:

کارنیتین یا گاما تری متیل آمینو هیدروکسی بوتیریک کوفاکتور انتقال اسیدهای چرب بلند زنجیر از طریق آسیل کارنیتین به داخل میتوکندری است که در آنجا اسیدهای چرب در اثر اکسیداسیون به مصرف انرژی سلول می رسند. لذا به نظر می رسد علاوه بر نقش این ماده در بهبود بیماریهای قلبی، خستگی مزمن، بی اشتهایی عصبی و.. در روند کاهش وزن نیز تاثیر داشته باشد اما مطالعات انجام شده در این زمینه محدود بوده و نتایج مطالعات موجود نیز متناقض است. لذا مطالعه حاضر بمنظور تعیین اثر مکمل کارنیتین بر میزان کاهش وزن در افراد تحت برنامه رژیم درمانی کاهش وزن طراحی گردید

روش ها:

در این کارآزمایی بالینی ۷۰ فرد چاق ($BMI < 30$) بالای ۱۸ سال انتخاب و بیماران بطور تصادفی به ۲ گروه ۳۵ نفره دریافت کننده ۱۰۰۰ میلی گرم کارنیتین همراه با ۳۰ دقیقه ورزش و رژیم غذایی کاهش وزن یا گروه دریافت کننده رژیم غذایی کاهش وزن و ورزش به تنهایی به مدت ۳ ماه، تقسیم شدند. برای تمام افراد اندازه گیریهای آنتروپومتریک در ابتدا و پس از ۳ ماه مکمل یاری اندازه گیری شد. آنالیزهای آماری توسط نرم افزار SPSS (VER 11.5) و با استفاده از آزمونها t-test و Chi-square صورت گرفت. ارتباطها نیز از طریق ضریب همبستگی پیرسون بررسی شد.

یافته ها:

بر اساس نتایج در گروه مورد بعد از ۳ ماه میانگین کاهش وزن $9,02 \pm 0,73$ کیلوگرم بود و وزن افراد بطور معنی داری کاهش داشت ($p=0/001$) در گروه کنترل میانگین کاهش وزن $5,02 \pm 0,51$ کیلوگرم بود.

نتیجه گیری:

براساس نتایج، مصرف مکمل ۱۰۰۰ میلی گرمی کارنیتین منجر به کاهش معنی داری در وزن گردید. به نظر می رسد کارنیتین می تواند جزء مهمی در برنامه کاهش وزن همراه با محدودیت کالری و ورزش باشد و این مسئله نیاز به کارآزمایی های بالینی بیشتری است

واژه های کلیدی: کارنیتین، رژیم درمانی، کاهش وزن

(۱) اصفهان : maryamsaboktakin@yahoo.com

(۲) دانشگاه

(۳) بیمارستان

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Paper ID: 901

کارایی نمایه توده بدن (BMI) در تشخیص چاقی در مقابل نمایه توده چربی بدن (FMI)

مهنوش صمدی^۱، دکتر هاله صدرزاده یگانه^۲

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: تعیین حساسیت و ویژگی BMI بر مبنای استاندارد CDC2000 در مقایسه با FMI به عنوان چاقی واقعی مورد بررسی قرار گرفت و وضعیت چاقی بر اساس این دو نمایه مقایسه شد.

روش ها: در این مطالعه مورد شاهدهی که در دختران دبستانی ۱۰-۸ سال شهر اصفهان انجام شد، پس از تعیین گروه های مورد (۱۰۳ نفر) و شاهد (۳۰۷ نفر)، قد، وزن، میزان توده چربی بدن نمونه ها با استفاده از دستگاه بادی کامپوزیشن آنالیزر (BCA) اندازه گیری شد و با محاسبه BMI (وزن تقسیم بر مجذور قد) و FMI (توده چربی بدن تقسیم بر مجذور قد) این دو معیار مقایسه شدند. مقادیر BMI بیشتر و مساوی صدک ۹۵ استاندارد CDC2000 به عنوان چاقی و کمتر از صدک ۹۵ به عنوان وزن نرمال و مقادیر FMI بیشتر و مساوی صدک ۹۰ مقادیر مرجع به عنوان چاقی واقعی و کمتر از صدک ۹۰ به عنوان وزن نرمال در نظر گرفته شد.

یافته ها: حساسیت و ویژگی BMI در تعیین چاقی در مقایسه با FMI به ترتیب ۵۷/۳ و ۹۸/۴ بدست آمد. ۱/۶٪ از کودکانی که بر اساس FMI چاق نبودند بر اساس BMI چاق تشخیص داده شدند و ۵۷/۳٪ کودکان واقعا چاق بودند.

نتیجه گیری: ممکن است FMI توانایی بیشتری نسبت به BMI در تشخیص افراد چاق داشته باشد و انجام مطالعات بیشتر در این زمینه پیشنهاد می شود.

واژه های کلیدی: چاقی، نمایه توده بدن، نمایه توده چربی بدن.

(۱) بیمارستان امام موسی کاظم (ع) اصفهان : mehnoosh_samadi@yahoo.com

(۲) دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

بررسی اثر مکمل خوراکی گلوکونات روی بر میزان آدیپونکتین و شاخص التهابی hs-CRP سرم در افراد دیابتی دارای اضافه وزن

سمیه اصغری^۱، محمد جواد حسین زاده^۲، محمدرضا مهاجری تهرانی^۲، مجتبی صحت^۲

سابقه:

آدیپونکتین، آدیپوکینی است که به طور اختصاصی از بافت چربی ترشح می شود و دارای خصوصیات ضد دیابتی، ضد التهابی و ضد آتروژنی است. روی در افزایش حساسیت به انسولین و تحریک برداشت گلوکز و همچنین کاهش التهاب نقش دارد. علاوه بر این، روی جزء ساختاری و عملکردی PPAR γ می باشد که فعالیت آن با افزایش بیان آدیپونکتین و افزایش حساسیت به انسولین همراه است. در این مطالعه ما به بررسی اثرات مکمل خوراکی روی بر سطح سرمی آدیپونکتین و شاخص التهابی hs-CRP در بیماران مبتلا به دیابت نوع ۲ پرداخته ایم.

روش ها:

این پژوهش به روش کار آزمایشی بالینی بر روی ۳۰ بیمار مبتلا به نوع ۲ دیابت ملیتوس مراجعه کننده به مرکز دیابت گلابچی شهرستان کاشان صورت گرفت. افراد واجد شرایط به مدت ۱۲ هفته قرص گلوکونات روی (30mg) مصرف کردند. از کلیه بیماران مورد بررسی در شروع مطالعه و در انتهای ماه سوم، جهت اندازه گیری روی سرم، نمایه های گلیسمی، آدیپونکتین و hs-CRP در حالت ناشتا، خون گیری به عمل آمد.

یافته ها:

نتایج این مطالعه نشان داد ۴۶/۸٪ درصد بیماران در ابتدای مطالعه مقادیر روی سرم پایین تر از نرمال داشتند (کمتر از ۱۷۰ μg/dl). پس از ۳ ماه مصرف مکمل گلوکونات روی، میانگین روی سرم بیماران افزایش معنی داری یافت ($P < 0.001$). میزان قند خون ناشتا کاهش یافت؛ ولی از نظر آماری معنی دار نبود. همچنین سطح HbA1c کاهش و میزان آدیپونکتین سرم افزایش معنی داری یافتند (به ترتیب $P = 0.005$ ، $P = 0.006$ و $P = 0.001$ به ترتیب). انسولین سرم و HOMA نیز افزایش معنی داری داشتند (به ترتیب $P = 0.001$ و $P = 0.006$). مصرف مکمل روی تاثیر معنی داری بر شاخص التهابی hs-CRP نداشت.

نتیجه گیری:

در مطالعه حاضر مصرف مکمل روی با افزایش آدیپونکتین سرم همراه بود ولی تاثیری بر شاخص التهابی hs-CRP نداشت. برای نتیجه گیری بهتر نیاز به مطالعات بیشتری وجود دارد تا نقش احتمالی روی در افزایش آدیپونکتین سرم که در حال حاضر نقطه عطفی در درمان عوارض ناشی از دیابت و چاقی می باشد، شناسایی گردد.

۱) کرج : somayyehas@yahoo.com

۲) دانشگاه علوم پزشکی تهران

انستیتو ملی تحقیقات پزشکی
شهیید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

واژه های کلیدی: آدیپونکتین، روی، hs-CRP، دیابت نوع ۲، کارآزمایی بالینی

خلاصه مقاله:

مقدمه: آدیپونکتین، آدیپوکینی است که به طور اختصاصی از بافت چربی ترشح می شود و دارای خصوصیات ضد دیابتی، ضد التهابی و ضد آتروژنی است. روی در افزایش حساسیت به انسولین و تحریک برداشت گلوکز و همچنین کاهش التهاب نقش دارد. علاوه بر این، روی جزء ساختاری و عملکردی PPAR γ می باشد که فعالیت آن با افزایش بیان آدیپونکتین و افزایش حساسیت به انسولین همراه است. در این مطالعه ما به بررسی اثرات مکمل خوراکی روی بر سطح سرمی آدیپونکتین و شاخص التهابی hs-CRP در بیماران مبتلا به دیابت نوع ۲ پرداخته ایم. مواد و روش ها: این پژوهش به روش کارآزمایی بالینی بر روی ۳۰ بیمار مبتلا به نوع ۲ دیابت ملیتوس مراجعه کننده به مرکز دیابت گلابچی شهرستان کاشان صورت گرفت. افراد واجد شرایط به مدت ۱۲ هفته قرص گلوکونات روی (mg30) مصرف کردند. از کلیه بیماران مورد بررسی در شروع مطالعه و در انتهای ماه سوم، جهت اندازه گیری روی سرم، نمایه های گلیسمی، آدیپونکتین و hs-CRP در حالت ناشتا، خونگیری به عمل آمد. یافته ها: نتایج این مطالعه نشان داد ۴۶/۸٪ درصد بیماران در ابتدای مطالعه مقادیر روی سرم پایین تر از نرمال داشتند (کمتر از ۱۷۰ μg/dl). پس از ۳ ماه مصرف مکمل گلوکونات روی، میانگین روی سرم بیماران افزایش معنی داری یافت ($P < 0.001$). میزان قند خون ناشتا کاهش یافت؛ ولی از نظر آماری معنی دار نبود. همچنین سطح HbA1c کاهش و میزان آدیپونکتین سرم افزایش معنی داری یافتند (به ترتیب $P = 0.005$ ، $P = 0.05$). انسولین سرم و HOMA نیز افزایش معنی داری داشتند (به ترتیب $P = 0.001$ و $P = 0.006$). مصرف مکمل روی تاثیر معنی داری بر شاخص التهابی hs-CRP نداشت. نتیجه گیری: در مطالعه حاضر مصرف مکمل روی با افزایش آدیپونکتین سرم همراه بود ولی تاثیری بر شاخص التهابی hs-CRP نداشت. برای نتیجه گیری بهتر نیاز به مطالعات بیشتری وجود دارد تا نقش احتمالی روی در افزایش آدیپونکتین سرم که در حال حاضر نقطه عطفی در درمان عوارض ناشی از دیابت و چاقی می باشد، شناسایی گردد.

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

بررسی ارتباط مصرف غذاهای آماده با شاخص های تن سنجی و فراسنج های لیپیدی در بزرگسالان تهرانی

زهرا بهادران^۱، دکتر پروین میرمیران^۲، مهدیه گل زرنند^۳، پروفسور فریدون عزیزی^۴

سابقه:

مطالعه حاضر به منظور بررسی ارتباط مصرف غذاهای آماده با شاخص های تن سنجی و فراسنج های لیپیدی در بزرگسالان تهرانی، در قالب مرحله سوم مطالعه قند و لیپید تهران (۸۸-۱۳۸۶)، بصورت مقطعی انجام شد.

روش ها:

اطلاعات مربوط به ۱۹۴۴ زن و مرد ۱۹-۵۰ ساله در دو گروه سنی جوانان (۳۰-۱۹ سال) و میانسالان (۵۰-۳۱ سال) جمع آوری گردید. رژیم غذایی افراد با استفاده از یک پرسشنامه روا و پایا نیمه کمی بسامد خوراک ارزیابی شد. مجموع مصرف هفتگی سوسیس، کالباس، همبرگر، پیتزا و سیب زمینی برای هر فرد محاسبه گردید. شاخص های تن سنجی و غلظت لیپیدهای سرم اندازه گیری شد. ارتباط بین مقدار دریافت غذا های آماده با وزن، نمایه توده بدن و فراسنج های لیپیدی، با استفاده از مدل های رگرسیون خطی با تعدیل اثر عوامل مخدوش کننده ارزیابی شد.

یافته ها:

میانگین مصرف غذاهای آماده در جوانان 161 ± 200 و در بزرگسالان 108 ± 160 گرم در هفته بود. بین مصرف غذا های آماده با نمایه توده بدن ($P < 0.01$)، $\beta = 11/0$ و دور کمر ($P < 0.01$)، $\beta = 09/0$ در جوانان ارتباط مستقل معنی دار وجود داشت. در گروه میانسالان، بین مصرف غذا های آماده با تری گلیسرید سرم رابطه مستقل مستقیم ($P < 0.05$)، $\beta = 08/0$ ، و با لیپوپروتئین با دانسیته بالا ($P < 0.05$)، $\beta = -05/0$ ارتباط مستقل معکوس وجود داشت.

نتیجه گیری:

افزایش مصرف غذاهای آماده با خطر افزایش وزن، چاقی و اختلالات لیپیدی همراه است و می تواند زمینه ساز بروز بیماری های مزمن از جمله بیماری های قلبی عروقی گردد. این یافته ها بر اهمیت آموزش همگانی توصیه های تغذیه ای جهت کاهش مصرف غذاهای آماده تاکید دارد.

واژه های کلیدی: غذاهای آماده، چاقی، فراسنجهای لیپیدی، بیماری های قلبی عروقی

خلاصه مقاله:

مقدمه: مطالعه حاضر به منظور بررسی ارتباط مصرف غذاهای آماده با شاخص های تن سنجی و فراسنج های لیپیدی در بزرگسالان تهرانی، در قالب مرحله سوم مطالعه قند و لیپید تهران (۸۸-۱۳۸۶)، بصورت مقطعی انجام شد. مواد و روش ها: اطلاعات مربوط به ۱۹۴۴ زن و مرد ۱۹-۵۰ ساله در دو گروه سنی جوانان (۳۰-۱۹ سال) و میانسالان (۵۰-۳۱ سال) جمع آوری گردید. رژیم غذایی افراد با استفاده از یک پرسشنامه روا و پایا نیمه کمی بسامد خوراک ارزیابی شد. مجموع مصرف هفتگی سوسیس، کالباس، همبرگر، پیتزا و

(۱) مرکز تحقیقات پیشگیری و درمان چاقی، پژوهشکده علوم غدد درون ریز و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی :

zahrabahadoran@yahoo.com

(۲) گروه تغذیه انسانی، دانشکده تغذیه و صنایع غذایی، انستیتو تحقیقات تغذیه ای و صنایع غذایی کشور، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

(۳) مرکز تحقیقات پیشگیری و درمان چاقی، پژوهشکده علوم غدد درون ریز و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

(۴) پژوهشکده علوم غدد درون ریز و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

سیب زمینی برای هر فرد محاسبه گردید. شاخص های تن سنجی و غلظت لیپیدهای سرم اندازه گیری شد. ارتباط بین مقدار دریافت غذا های آماده با وزن، نمایه توده بدن و فراسنج های لیپیدی، با استفاده از مدل های رگرسیون خطی با تعدیل اثر عوامل مخدوش کننده ارزیابی شد. یافته ها: میانگین مصرف غذاهای آماده در جوانان 161 ± 200 و در بزرگسالان 108 ± 160 گرم در هفته بود. بین مصرف غذا های آماده با نمایه توده بدن ($11/0 = \beta, P < 0.01$) و دور کمر ($09/0 = \beta, P < 0.01$) در جوانان ارتباط مستقل معنی دار وجود داشت. در گروه میانسالان، بین مصرف غذا های آماده با تری گلیسرید سرم رابطه مستقل مستقیم ($08/0 = \beta, P < 0.05$)، و با لیپوپروتئین با دانسیته بالا ($05/0 = -\beta, P < 0.05$) ارتباط مستقل معکوس وجود داشت. نتیجه گیری: افزایش مصرف غذاهای آماده با خطر افزایش وزن، چاقی و اختلالات لیپیدی همراه است و می تواند زمینه ساز بروز بیماری های مزمن از جمله بیماری های قلبی عروقی گردد. این یافته ها بر اهمیت آموزش همگانی توصیه های تغذیه ای جهت کاهش مصرف غذاهای آماده تاکید دارد.

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

Paper ID: 936

تاثیر مکمل یاری منیزیم بر میزان فعالیت بدنی در سالمندان دارای اضافه وزن یا چاق مبتلا به بی خوابی : کارآزمایی بالینی تصادفی شده دو سو کور

بهنود عباسی^۱، پروفیسور مسعود کیمیاگر^۲، دکتر مهدی هدایتی^۳، دکتر مینو محمدشیرازی^۴، دکتر خسرو صادق نیت^۴، دکتر پریسا طاهری^۵، دکتر شهریار شهیدی^۶، مولود پیاب^۴، فرناز فارسی^۷، نسترن کریمی^۸

از میان راهکارهای کاهش وزن، اغلب بر افزایش میزان بدنی تاکید می شود. همچنین شواهدی مبنی بر رابطه بین خواب با سطح فعالیت بدنی وجود دارد. هدف از این مطالعه بررسی نقش مکمل منیزیم بر میزان فعالیت بدنی در سالمندان مبتلا به بیخوابی بود.

روش ها: این پژوهش به شیوه کارآزمایی بالینی تصادفی دوسوکور انجام شد. ۴۶ سالمند مبتلا به بیخوابی دارای اضافه وزن یا چاق به دو گروه دریافت کننده مکمل منیزیم و دارونما تقسیم شدند و به مدت ۸ هفته تحت مداخله روزانه با میزان ۵۰۰mg منیزیم یا دارونما قرار گرفتند. در ابتدا و انتهای مطالعه، پرسشنامه فعالیت بدنی، شاخص شدت بیخوابی (ISI) و Sleeplog تکمیل شد. عوامل مخدوش کننده انتروپومتریک، مقادیر مصرفی منیزیم، کلسیم، پتاسیم، کافئین و کل انرژی دریافتی به وسیله پرسشنامه یادآمد سه روزه خوراک به دست آمد. تمام آنالیزها با نرم افزار SPSS انجام شد و $p < 0.05$ معنی دار در نظر گرفته شد.

یافته ها: در ابتدای مطالعه، تفاوت معنی داری در میزان متغیرهای زمینه ای میان دو گروه مورد مطالعه مشاهده نشد. براساس نتایج این مطالعه، مکمل یاری با منیزیم در سالمندان مبتلا به بیخوابی به میزان معنی داری باعث افزایش سطح فعالیت بدنی، مدت زمان و بازده خواب، همچنین کاهش کل انرژی دریافتی نسبت به دارونما شد. زمان در بستر بودن، زمان برخاستن از خواب و وزن، تفاوت معنی داری را در دو گروه نشان ندادند.

نتیجه گیری: بر اساس یافته های این مطالعه، مکمل یاری منیزیم باعث بهبود شاخص های بیخوابی در سالمندان مورد مطالعه شد. تفاوت معنی داری در سطح فعالیت بدنی و انرژی دریافتی رژیمی آنها دیده شد. تاثیر مطلوب و قابل توجهی بر کاهش میزان وزن بدن دیده نشد، که می تواند به دلیل مدت زمان کوتاه مطالعه باشد.

واژه های کلیدی: منیزیم، فعالیت بدنی، چاقی، اضافه وزن، بیخوابی، سالمندان

(۱) دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی : b.abbasi@mnmftri.ac.ir

(۲) دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

(۳) پژوهشکده غدد درون ریز دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

(۴) دانشگاه علوم پزشکی تهران

(۵) وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی- معاونت طب سالمندی

(۶) دانشگاه شهید بهشتی

(۷) دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور

(۸) انستیتو تحقیقات تغذیه و صنایع غذایی

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY

Paper ID: 944

بررسی ارتباط سطح آگاهی اجتماعی و چاقی در زنان خانه دار مراجعه کنندگان به کلینیک مشاوره تغذیه

روح اله عیوضی^۱، رضا زارع ده آبادی^۲

زمینه و هدف: امروزه چاقی را می توان به عنوان سندرم دنیای جدید معرفی کرد، که بزرگترین معضل سلامتی در دنیای صنعتی و مدرن امروزی محسوب می گردد. بی شک یکی از مهمترین عوامل قابل تعدیل این معضل بهداشتی، افزایش آگاهی افراد می باشد. مطالعه حاضر به منظور بررسی ارتباط سطح آگاهی اجتماعی با چاقی صورت گرفته است.

روش ها: در این مطالعه توصیفی - تحلیلی، تعداد ۱۸۰ نفر از زنان خانه دار مراجعه کننده به کلینیک مشاوره تغذیه با گستره سنی ۵۵ تا ۲۵ سال به طور تصادفی انتخاب شدند. سطح تحصیلات به عنوان فاکتور معرف آگاهی اجتماعی ارزیابی شد. سپس اطلاعات تن سنجی افراد ارزیابی و میزان نمایه توده بدن BMI شد. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS# و پیرایش ۱۵ و آزمون های آماری مربع کای دو آزمون تی صورت گرفت.

یافته ها: در گروه مورد بررسی ۵۷/۲٪ از نظر تحصیلات در مقطع سیکل و پایین تر، ۲۳/۹٪ دیپلم و ۱۸/۹٪ مدرک تحصیلی بالاتر از دیپلم داشتند. شاخص BMI در سه گروه فوق به ترتیب ۳۲/۶، ۱/۳۰ و ۲۸/۵، ۳۰.۱ و ۲۸.۵ بود (p < ۰.۰۰۱). (> p افزایش سطح تحصیلات، میزان شیوع چاقی بطور چشمگیری کاهش پیدا کرد بطوری که شیوع چاقی در افراد با مدرک سیکل و پایین تر بیشتر از افراد دیپلمی و ۴ برابر افراد با تحصیلات بالاتر از دیپلم بود (p < ۰.۰۰۱).

نتیجه گیری: افزایش آگاهی یکی از کم هزینه ترین و موثرترین روش های پیشگیری از چاقی و بیماری های مزمن می باشد. نگرش جدید به مسئله آموزش و هدفمند کردن آن ضروری به نظر می رسد.

واژه های کلیدی: آگاهی اجتماعی، چاقی، زنان خانه دار، کلینیک مشاوره تغذیه

(۱) بیمارستان فاطمه الزهرا (س) مهریز : r_eyvazi@yahoo.com

(۲) معاونت غذا و دارو یزد

انستیتو ملی بهداشت
دانشگاه علوم پزشکی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی در ایران

موانع پیروی از رژیمهای کاهش وزن در زنان مبتلا به اضافه وزن یا چاقی مراجعه کننده به درمانگاه برای مشاوره تغذیه

دکتر موسی صالحی^۱

سابقه:

درمانگاه خیریه حضرت ولی عصر از پر مراجعه کننده ترین درمانگاههای شهر شیراز است که مشاورین تغذیه در دو نوبت صبح و بعد از ظهر به مشاوره مراجعه کنندگان می پردازند. پی گیری اثر پذیری مراجعه کنندگان از جمله برنامه های کارشناسان این درمانگاه است. مطالعه حاضر با هدف تعیین مشکلات و موانع پیروی از برنامه های کاهش وزن در زنان دارای اضافه وزن یا مبتلا به چاقی انجام گرفت.

روش ها:

از زنان مبتلا به اضافه وزن یا چاقی که برای کاهش وزن به کلینیک مذکور مراجعه کرده بودند، ۳۱۵ نفر به طور تصادفی انتخاب شدند. این افراد، رژیم کاهش وزن متعادل و کم کالری دریافت می کردند. پرسشنامه ساختاری (موانع پیروی از رژیمهای کاهش وزن) ، که قبلا اعتبار سنجی شده و مشتمل بر ۱۲ آیتم بود، از افراد تکمیل گردید. خصوصیات جمعیتی توسط پرسشنامه عمومی ثبت گردید. برای تحلیل داده های مطالعه از آزمونهای آماری رگرسیون خطی چند متغیره و تحلیل عاملی استفاده شد.

یافته ها:

موانع پیروی از رژیم کاهش وزن با استفاده از روش تحلیل عاملی به ترتیب اهمیت عبارت بودند از: عدم درک تهدید، عوامل روانی، نامرتب بودن برنامه کار روزانه، فشار جمعی، تاثیرات پوستی رژیم کاهش وزن. پائین بودن سطح تحصیلات در این زنان به طور مستقل و معنی داری با موضوع تهدید درک شده مرتبط بود. ($\beta=0.31, P=0.035$) افراد شاغل مشکل عدم پذیرش روانی را به عنوان یکی از موانع رعایت رژیم های کاهش وزن مطرح کرده اند. این عامل در زنان خانه دار کمتر گزارش شده بود. اکثر افراد عدم پذیرش را ناشی از دیر خوابیدن شبانه و خواب در نیمه اول روز می دانستند. عامل دیگری که بیشتر به بهانه شبیه است تا یک عامل واقعی فشار اطرافیان است که ۳۹ درصد گزارش کرده بودند. موضوع تاثیرات رژیم کاهش وزن بر پوست، در عدم پذیرش و یا عدم ادامه برنامه کاهش وزن در ۲۴ درصد موارد ذکر شده بود..

نتیجه گیری:

این نتایج در مشاوره های بعدی مد نظر قرار گرفت که تاثیرات مجدد آن در دست مطالعه و پی گیری است. در صورت حذف یا کاهش اثرات بازدارنده ها می توان امید به اثر بخشی بیشتر برنامه های غذایی برای کاهش وزن داشت.

واژه های کلیدی:

(۱) دانشکده بهداشت و تغذیه : moosasalehi@yahoo.com

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن متخصصان و درمانگران چاقی ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

چاقی، رژیم کاهش وزن، موانع اجرائی

خلاصه مقاله:

هدف: مطالعه حاضر با هدف تعیین مشکلات و موانع پیروی از برنامه های کاهش وزن در زنان دارای اضافه وزن یا مبتلا به چاقی انجام گرفت. روش کار: ۳۱۵ نفر از زنان مبتلا به اضافه وزن یا چاقی رژیم کاهش وزن متعادل و کم کالری دریافت کردند. پرسشنامه ساختاری اعتبار سنجی شده و مشتمل بر ۱۲ آیتم تکمیل گردید. خصوصیات جمعیتی هم. تحلیل داده ها با آزمونهای رگرسیون خطی چند متغیره و تحلیل عاملی انجام شد. یافته ها: موانع پیروی از رژیم کاهش وزن عبارت بودند از: عدم درک تهدید، عوامل روانی، نامرتب بودن برنامه کار روزانه، فشار جمعی، تأثیرات پوستی رژیم کاهش وزن. پائین بودن سطح تحصیلات در این زنان به طور مستقل و معنی داری با موضوع تهدید درک شده مرتبط بود. ($\beta=0.31, P=0.035$) افراد شاغل مشکل عدم پذیرش روانی را به عنوان یکی از موانع رعایت رژیم های کاهش وزن مطرح کرده اند. این عامل در زنان خانه دار کمتر گزارش شده بود. اکثر افراد عدم پذیرش را ناشی از دیر خوابیدن شبانه و خواب در نیمه اول روز می دانستند. عامل دیگری که بیشتر به بهانه شبیه است تا یک عامل واقعی فشار اطرافیان است که ۳۹ درصد گزارش کرده بودند. موضوع تأثیرات رژیم کاهش وزن بر پوست، در عدم پذیرش و یا عدم ادامه برنامه کاهش وزن در ۲۴ درصد موارد ذکر شده بود. نتیجه گیری: در صورت حذف یا کاهش اثرات بازدارنده ها می توان امید به اثر بخشی بیشتر برنامه های غذایی برای کاهش وزن داشت.

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Paper ID: 978

تاثیر ورزش هوازی به همراه رژیم غذایی کم چرب و رژیم غذایی نمایه گلیسمی پایین بر چربی زیرپوستی شکم ، ران و ایلپاکرست زنان چاق

صراحی وارسته^۱

سابقه:

رشد چاقی در کشورهای مختلف متفاوت است اما روند رو به رشد آن در همه کشورها مشاهده می شود. جهت حفظ تعادل وزن ، توصیه شده کاهش جذب انرژی ، با استفاده از تمرینات ورزشی صورت گیرد. هدف این تحقیق ، بررسی تاثیر ورزش هوازی به همراه رژیم غذایی کم چرب و رژیم غذایی نمایه گلیسمی پایین بر چربی زیرپوستی شکم ، ران و ایلپاک کرست زنان بود.

روش ها:

روش بررسی : در این مطالعه ۳۰ زن چاق با BMI ۲۵ < و میانگین سنی ۲/۱ ± ۳۹/۶ به طور همگن به دو گروه تقسیم شدند و به مدت ۸ هفته تحت رژیم غذایی و ورزش هوازی قرار گرفتند. در ابتدا و انتها چربی زیرپوستی سه ناحیه اندازه گیری شد . داده ها با استفاده از آزمونهای آماری t استودنت و t زوجی تجزیه و تحلیل شد .

یافته ها:

وزن بدن ، BMI و ضخامت چین پوستی شکم ، ران و ایلپاک کرست در دو گروه کاهش معنی داری داشت (p < ۰۰۵). اما بین دو گروه اختلاف معنی داری دیده نشد .

نتیجه گیری:

وزن بدن ، BMI و ضخامت چین پوستی شکم ، ران و ایلپاک کرست در دو گروه کاهش معنی داری داشت (p < ۰۰۵). اما بین دو گروه اختلاف معنی داری دیده نشد .

واژه های کلیدی:

چاقی ، چربی زیرپوستی ، شاخص گلیسمی ، رژیم غذایی کم کالری ، رژیم غذایی کم چرب

(۱) دانشگاه آزاد تهران مرکز : sorahi.varasteh@yahoo.com

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن تخصصی دروساد چاقی ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Paper ID: 1026

Obesity trends in the Iranian northern adult (2006- 2010)

Gholamreza Veghari¹

Abstract:

Background: The main aim of study is the determine of obesity trends during 2006 to 2010 in 15-65 years old people in the north of Iran.

Methods: This was a population-based cross-sectional study that enrolled 6487 subjects that had been chosen by stratified and cluster sampling within five steps ((2006 =2495, 2007 =996, 2008 =1000, 2009 =996 and 2010 =1000 cases). Subjects were randomly chosen from 325 clusters and each cluster included 20 cases. Weight and height measured and socio-demographic factors recorded. SPSS 16.0 software was used for statistical data analysis. Chi-2 test and t test were used for analysis. Pvalue under 0.05 included significations. Obesity was defined based on WHO criteria.

Results: Totally, the prevalence of overweight and obesity investigated 31.5% and 23.0%, respectively. Women up to 17.7% more than men suffer from obesity (31.8% vs. 14.1%). The mean of BMI significantly decreased in both men and women. It was averagely decreased 0.079 kg/m² in men (P=0.004) and 0.059 kg/m² in women (P=0.030) in each of years. In urban area, decreasing trend was significant in men aged group 15-35 year (P=0.016) and women aged group 35-50 year (P=0.003). In rural area Increasing trend was significant in men aged group 50-65 year (P=0.003) and in women aged group 15-35 year (P=0.025).

Discussion and conclusion: Alarming rate of obesity investigated in the north of Iran. As wholly, obesity rate has a decreasing and increasing trend in urban and rural area, respectively. Associated factors resulted to this changes need to be consider in future studies and national action are needed to reduce the obesity.

Key Words: obesity, trend, adult, Iran

(۱) دانشگاه علوم پزشکی گلستان: gveghari@yahoo.com

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

Paper ID: 1032

تأثیر مکمل یاری L-کارنیتین به تنهایی یا همراه با تمرین هوازی متوسط بدون رژیم غذایی بر شاخص های

مرکزی چاقی در زنان چاق

دکتر مریم رف رف^۱، مینا کریمی^۲، دکتر افشار جعفری^۳

سابقه:

چاقی مشکل اصلی جوامع به ویژه در میان زنان و یکی از مهمترین عوامل در سبب شناسی بیماریهای مزمن می باشد. با توجه به اینکه کنترل چاقی از طرق مختلف رژیمی یا ورزشی می تواند رویکردی پیشگیرانه در بروز بیماریهای متعاقب چاقی داشته باشد، لذا هدف مطالعه حاضر بررسی تأثیر مکمل یاری L-کارنیتین به تنهایی یا همراه با تمرین هوازی بدون رژیم غذایی بر شاخص های مرکزی چاقی در زنان چاق می باشد.

روش ها:

در این کارآزمایی بالینی تصادفی، ۴۰ زن چاق با میانگین سنی ۳۵ سال به طور تصادفی به چهار گروه ۱۰ نفره به این ترتیب تقسیم شدند: ۱: دریافت کننده L-کارنیتین ۲: تمرین هوازی + دریافت کننده دارونما ۳: دریافت کننده L-کارنیتین + تمرین هوازی و ۴: دریافت کننده دارونما. افراد گروههای مکمل یاری / دارونما، روزانه ۲ گرم L-کارنیتین / دارونما به مدت ۸ هفته دریافت کردند. مداخله های تمرین هوازی متوسط نیز به صورت یک برنامه تمرین هوازی متوسط به مدت ۸ هفته (سه جلسه در هفته در مجموع ۲۴ جلسه) بود. در شروع و پایان مطالعه متغیرهای وزن، نمایه توده بدن، دور کمر، دور باسن، نسبت دور کمر به دور باسن، درصد چربی بدن و دریافت غذایی بررسی شدند. برای مقایسه بین گروهها از آزمون آنالیز واریانس استفاده شد.

یافته ها:

مداخلات تأثیر معنی دار بر دریافت انرژی و درشت مغذی ها، وزن، نمایه توده بدن، نسبت دور کمر به دور باسن در هیچ یک از گروهها ایجاد نکردند ($P < 0.05$) در حالی که کاهش معنی دار دور کمر، دور باسن و درصد چربی بدن در گروههای تمرین هوازی + دارونما و دریافت کننده L-کارنیتین + تمرین هوازی مشاهده شد ($P > 0.05$).

نتیجه گیری:

مکمل یاری L-کارنیتین با یا بدون تمرین هوازی، بدون محدودیت کالری تأثیری بر وزن بدن نداشت در حالی که تمرین هوازی بدون محدودیت کالری حتی با وجود عدم کاهش وزن، باعث کاهش معنی دار شاخص های مرکزی چاقی شد.

واژه های کلیدی:

چاقی، L-کارنیتین، تمرین هوازی

(۱) دانشگاه علوم پزشکی تبریز

(۲) دانشگاه علوم پزشکی تبریز : mina.karimi33@yahoo.com

(۳) دانشگاه تبریز

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

Paper ID: 1056

ارتباط BMI مادر در قبل از بارداری با قد، دور سر و وزن تولد نوزاد

سمیه السادات رجایی^۱، فروزان فقیه زاده^۲، مهسا عاقریان^۳، دکتر احمد اسماعیل زاده^۴

سابقه:

نمایه توده بدنی مادر در ابتدای بارداری، از عوامل موثر بر روند بارداری و سلامت نوزاد و مادر است. تعیین شاخص های آنترپومتریک یکی از روشهای بررسی وضعیت سلامت نوزادان متولد شده می باشد. مطالعه حاضر با هدف بررسی ارتباط BMI مادر در قبل از بارداری با قد، دور سر و وزن تولد نوزاد انجام شد.

روش ها:

این مطالعه به صورت مقطعی بر روی ۵۰ زن ۱۸-۳۶ ساله مراجعه کننده به مراکز بهداشتی شهرستان زرین شهر، که به روش تصادفی انتخاب شده بودند، انجام گرفت. اطلاعات مورد نظر شامل قد و وزن مادر قبل از بارداری، وزن، قد و دور سر نوزاد هنگام تولد جمع آوری شد. نمایه توده بدن مادران با تقسیم وزن (بر حسب کیلوگرم) بر مجذور قد (بر حسب متر مربع) محاسبه گردید و 'اضافه وزن و چاقی' به صورت $BMI \leq 25 \text{ kg/m}^2$ تعریف شد. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها:

میانگین BMI مادران در قبل از بارداری $1/4 \pm 5/24 \text{ kg/m}^2$ بود. در کودکان تازه متولد شده میانگین دور سر $4/1 \pm 9/34 \text{ cm}$ ، وزن $589 \pm 3181 \text{ g}$ و قد $2/3 \pm 4/49 \text{ cm}$ بود. مادرانی که دارای 'اضافه وزن یا چاقی' بودند نسبت به مادران دارای BMI طبیعی، نوزادانی را به دنیا آورده بودند که وزن بیشتری داشتند ($763 \pm 3379 \text{ g}$ در مقابل $377 \pm 3024 \text{ g}$ ، $P=0/03$)؛ اما از نظر دور سر و قد نوزادان تفاوت معنی داری بین این دو گروه وجود نداشت.

نتیجه گیری:

یافته ها حاکی از وجود ارتباط مثبت بین BMI مادر در قبل از بارداری و وزن تولد نوزاد می باشد. برای داشتن یک زایمان طبیعی مناسب توصیه می شود که مادران باردار در قبل از بارداری BMI خود را در محدوده مناسب نگه دارند.

واژه های کلیدی:

بارداری، قد هنگام تولد، دورسر، وزن هنگام تولد

(۱) Isfahan University of Medical Sciences : somayeh.rajaie@yahoo.com

(۲) دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

(۳) مرکز بهداشت شاهین شهر

(۴) دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

انستیتو ملی تحقیقات سلامت
شعبه بهداشت

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

بررسی روند چاقی در ایران از سال ۱۳۸۵ تا ۱۳۸۸: نظام مراقبت عوامل خطر بیماری های غیرواگیر

علی رافعی^۱، دکتر فرشته عسگری^۱، سیده سارا عظیمی^۲، دکتر جلیل کوهپایه زاده اصفهانی^۱، پریسا رضائزاد اصل^۱، ثریا بجانی^۱، دکتر کورش اعتماد^۳

خلاصه مقاله:

زمینه و هدف: بررسی روند چاقی و اضافه وزن در کشور یکی از ضروریترین اقدامات در جهت سیاستگذاریهای سلامت جهت پیشگیری و کنترل این اپیدمی مرگبار می باشد. نظام مراقبت عوامل خطر بیماری های غیرواگیر از طریق انجام مطالعات منظم و با روش شناسی مشخص، اطلاعات مناسبی را در این زمینه فراهم آورده است. هدف این مطالعه تعیین روند اضافه وزن، چاقی و چاقی شکمی در جمعیت شهری و روستایی کشور به تفکیک گروه سنی و جنس بوده است.

روش مطالعه: این مطالعه به صورت مقطعی بر روی داده های حاصل از پنج مطالعه کشوری نظام مراقبت عوامل خطر بیماری های غیرواگیر در سال های ۱۳۸۵ تا ۱۳۸۸ هر یک با حجم نمونه ۳۰۰۰۰ نفری صورت گرفته و روند تغییرات میانگین شاخص توده بدنی (body mass index) BMI و دور کمر، شیوع چاقی ($BMI \leq 30$) و اضافه وزن ($BMI \geq 29/9$) در بازه های ده ساله جمعیت ۱۵ تا ۶۴ سال به تفکیک جنس مورد بررسی قرار گرفته است.

یافته ها: در سال ۱۳۸۸ شیوع اضافه وزن در کشور بر حسب شاخص BMI، $28/73$ (CI 95%: 27/67-29/83) و شیوع چاقی $15/22$ (CI: 92/15-54/14/95) برآورد گردید که در مقایسه با مقادیر این شاخص ها در ۳ سال قبل مورد بررسی به ترتیب با P مقدار $0/25$ و $0/82$ اختلاف معناداری مشاهده نشد. این مقایسه بین تمامی گروه های سنی و جنسی نیز صورت گرفت تغییر معناداری در شیوع این شاخص ها طی این سال ها مشاهده نگردید.

نتیجه گیری: برخلاف نتایج سایر مطالعات موجود کشوری، به نظر می رسد شیوع اضافه وزن و چاقی در کل جمعیت روند افزایشی نداشته است. اما بالاتر بودن میانگین شاخص های چاقی در کشور نسبت به میانگین جهانی و برخی از کشورهای منطقه، بیانگر نیاز فوری به سیاستگذاری و اجرای مداخلات پیشگیرانه در مورد مؤلفه های سلامت مؤثر بر چاقی می باشد. از طرفی روند شیوع چاقی در برخی از استان ها رو به رشد بوده است که این امر لزوم سیاستگذاری و برنامه ریزی پیشگیرانه بومی را مطرح می کند.

واژه های کلیدی: روند، اضافه وزن، چاقی، نظام مراقبت عوامل خطر بیماری های غیرواگیر، ایران

(۱) اداره مراقبت عوامل خطر NCDs معاونت بهداشت وزارت بهداشت

(۲) اداره مراقبت عوامل خطر NCDs معاونت بهداشت وزارت بهداشت : saraazimi_2039@yahoo.com

(۳) رئیس واحد بیماری های غیرواگیر معاونت بهداشت وزارت بهداشت

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن تخصصی چاقی و درمان چاقی

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

فهرست نویسندگان

صفحه ها	نام خانوادگی	نام
5	آتشکار	مرضیه
14	آموزگار	دکتر عطیه
20	ابتهی	میترا
18	ابدی	دکتر علی رضا
7	ابراهیم زاده کر	بهروز
37	ابراهیمی ممقانی	دکتر مهرانگیز
22	احسانه طاهری	احسانه
30	احمدی	دکتر فضل اله
14	ارژن	دکتر ثریا
43	استادرحیمی	دکتر علیرضا
43	استخری	دکتر رسول
42	اسداللهی	اسداللهی
57	اسماعیل زاده	دکتر احمد
39	اصغری	دکتر محمد
46	اصغری	سمیه
34	اصغری	گلاله
58	اعتماد	دکتر کورش
39	افتخارسادات	دکتر بینا
38	الهام شکیبا	الهام
27	امیدوار	دکتر نسرین
30	امیری	دکتر پریسا
33,32	انصار	هستی
3	بابایی بالدرلو	فریبا
58	بجانی	ثریا
3	بدلی	دکتر ایرج
41	برزین	دکتر مریم
20	بنداریان زاده	دکتر دالی
48	بهداران	زهرا

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

29	پور حسینقلی	دکتر محمدمامین
29	پور حسینقلی	اسما
43	پورقاسم گرگری	دکتر بهرام
50	پیاب	مولود
40	پیمان	هادی
22	جزایری	دکتر ابوالقاسم
56	جعفری	دکتر افشار
22	جلالی	دکتر محمود
30	جلالی-فراهانی	سارا
16,17	حاجی فرجی	دکتر مجید
37	حاجی مقصود	دکتر مسعود
14,30,31, 34,41	حسین پناه	دکتر فرهاد
46	حسین زاده	محمد جواد
31	حسین زاده	نیما
32,33	حسین نژاد	دکتر آرش
37	حیدری بنی	مطهر
39	خادم حقیقیان	مهديه
35	خدادادی	یوسف
38	خزعلی	دکتر همایون
21	خزعلی	دکتر همایون
31	دانشپور	دکتر مریم السادات
43	دانغیان	سوانا دانغیان
8	داوران	شیوا
8	داوران	مریم
27	درستی مطلق	دکتر احمدرضا
5, 14	دلشاد	مریم
3	دهقان	دکتر کامران
16	ذوقی	تلما
58	رافعی	علی رافعی
57	رجایی	سمیه السادات

انستیتو ملی علوم پزشکی
شهیید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

42	رحمانی	اصغر
22	رحیمی	دکتر عباس
24, 25, 26	رضائیان	نجمه
58	رضانژاد اصل	پریسا
56	رف رف	دکتر مریم
16, 17	روستایی	روشنک
51	زارع ده آبادی	رضا
9	زراتی	میترا
31	زرکش	مریم
44	زمانی	الهام
22	ساعدی	دکتر احمد
40, 42	سایه میری	دکتر کوروش
44	سبکتکین	معصومه
44	سبکتکین	مریم
42	سهیلی	فرناز
24, 25, 26	سوری	دکتر رحمن
4	شاکر حسینی	دکتر راهبه
10	شاکری	معصومه
42	شریعت پناهی	دکتر زهرا
50	شهیدی	دکتر شهریار
9	شیدفر	دکتر فرزاد
41	صابر	دکتر حمید رضا
50	صادق نیت	دکتر خسرو
52	صالحی	دکتر موسی
46	صحت	مجتبی
45	صدرزاده یگانه	دکتر هاله
43	صفائیان	مهندس عبدالرسول
29	صفایی	آزاده
45	صمدی	مهنوش
50	طاهری	دکتر پریسا

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن علمی و تخصصی چاقی ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

19	طلایی	دکتر افسانه
19	طلایی	دکتر مازیار
57	عاقریان	مهسا
50	عباسی	بهنود
20,27	عبداللهی	دکتر مرتضی
40, 31,48, 34	عزیزی	پروفسور فریدون
58	عسگری	دکتر فرشته
58	عظیمی	سیده سارا
39	علیپور	دکتر بیت الله
43	علیزاده	دکتر محمد
51	عیوضی	روح اله
43	غفاری	آیدا
30	غفرانی پور	دکتر فضل اله
50	فارسی	فرناز
14	فام	بیتا
18	فقیه	دکتر شیوا
57	فقیه زاده	فروزان
31	فلاح	دکتر محمد صادق
27	قاضی طباطبایی	دکتر محمود
5,14	قنبریان	دکتر آرش
8	کافی ماسوله	دکتر سید موسی
35	کتابچی	لیلا
3	کریمی	دکتر حسن
50	کریمی	نسترن
56	کریمی	مینا
58	کوهپایه زاده اصفهانی	دکتر جلیل
50,18	کیمیگر	پروفسور مسعود
48	گل زرنند	مهديه
31	گیتی	کامران
4	محبوب	دکتر حسین

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین غدد درون ریز ایران

پژوهشکده علوم غدد درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

27	محرابی	دکتر یدالله
50	محمدشیرازی	دکتر مینو
23	محمدی	شراره
27	محمدی نصرآبادی	دکتر فاطمه
20	محمدیان	اعظم
8	مداح	دکتر محسن
19	مشایخی	دکتر نوید
21	معمدی جویباری	معصومه
39	مقدم	دکتر عبدالوهاب
29	مقیمي دهکردی	مهندس بیژن
2	منتظری	علی
25, 24	منتظری طالقانی	حمیده
46	مهاجری تهرانی	محمدرضا
33	مهتاب	مهتاب
37	موسوی جزایری	سید محمد حسین
32,33	میرزایی	خدیجه
34,48	میرمیران	دکتر پروین
34	ناظری	پانته آ
3	نوری سعیدلو	دکتر سکینه
5	هاشمی نیا	میترا
50, 18	هدایتی	دکتر مهدی
16,20,27	هوشیار راد	آناهیتا
30	هومن	پروفسور حیدر علی
29	واحدی	دکتر محسن
54	وارسته	صراحی
11	والا	دکتر ثمین
12	وحیدی	علیرضا
4	وحیدی نیا	دکتر علی اصغر
11	وزیری اسفرجانی	دکتر شهلا
55	وقاری	غلامرضا

دانشگاه علوم پزشکی
شهید بهشتی

انجمن علمی متخصصین
غده درون ریز ایران

پژوهشکده علوم
غده درون ریز و متابولیسم

IRAN OBESITY SOCIETY
انجمن تخصصی چاقی و اختلالات چاقی ایران

سومین کنگره پیشگیری و درمان چاقی در ایران

۲۵ الی ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۰
مرکز همایشهای بین المللی شهید بهشتی

www.iranobesity2011.com

7

پان غراوی

عبدالحماد